

KS § 8:6

Dnr. KS 2012/0080-214

Antagande av detaljplan för Valsättra del I

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

Detaljplan för Valsättra del 1 antas.

Reservation

Michael Solander (MP) lämnar en skriftlig reservation

Miljöpartiet reserverar sej mot beslutet att godkänna Detaljplan och Exploateringsavtal av följande skäl.

1) Miljöpartiet anser inte att planen är i linje med långsiktig hållbar utveckling och därmed motverkar arbetet att nå våra miljömål. Dessutom är den inte i linje med kommunens egen Vision 2020. Vi anser att ny exploatering inte ska ske i större skala långt från god kollektivtrafik och service.

2) Vi anser också att frågan om dagvatten inte är tillfredställande löst, recipienten för en stor del områdets dagvatten blir den redan hårt ansatta Säbyviken.

3) Det förslag till utfart som finns i planen anser vi är inte är nog trafiksäker.

Michael Solander (MP)

Protokollsanteckning

Den socialdemokratiska gruppen lämnar en protokollsanteckning

När det gäller huvudinfarten vill vi understryka vad Trafikverket som är väghållare för Svinningevägen i handlingarna säger om att ett genomförandeavtal mellan Österåkers kommun och Trafikverket ska upprättas för att genomföra förbättringsåtgärder som krävs för att en säker infart. Frågan är alltså uppmärksammas och vi utgår från att detta kommer att göras. I övrigt ser vi att återremissen haft effekt då frågan om så väl buller som dagvattenhantering belysts ytterligare vilket var en förutsättning för oss att ställa oss bakom detaljplanen.

Ann-Christine Furustrand (S)

Sammanfattning

Kommunfullmäktige godkände 2005-12-19 "Svinninge planprogram" och "Svinninge – översiktlig MKB" som underlag för vidare detaljplaneläggning i området.

Detaljplaneläggningen av Valsättra del 1, liksom för hela Svinninge, syftar till att underlätta den pågående omvandlingen från fritidsboende till permanentboende och möjliggöra, av fastighetsägarna efterfrågade, avstycknings- och utbyggnadsmöjligheter. Vidare är planläggningen en förutsättning för utbyggnad av allmänt VA-system i Svinninge.

Detaljplanen för Valsättra del 1 redovisar friliggande småhusbebyggelse, radhus och nya gator. Planområdet omfattar idag 12 fastigheter och detaljplaneförslaget möjliggör en utbyggnad om 60 villor/parhus och 24 radhus.

Forts.

Forts. KS § 8:6

Planförslaget bedöms inte innebära betydande miljöpåverkan i lagens mening, varför miljöbedömning inte erfordras. Miljöfrågorna beskrivs i planbeskrivningen.

Planförslaget återremitterades KS § 1:6 2015-01-12 för förtydliganden av frågor enligt särskilt yttrande från Michael Solander. Förvaltningens kommentarer återfinns i bilaga 5.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens planarbetsutskott har behandlat ärendet 2015-05-06, § 4:6.
- Samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat 2014-09-25, reviderad 2015-03-13.

Förslag till beslut

Michaela Fletcher (M) yrkar bifall till planarbetsutskottets beslutsförslag innebärande att detaljplan för Valsättra del 1 antas.

Michael Solander (MP) yrkar avslag på ärendet.

Propositionsordning

Ordföranden frågar om Kommunstyrelsen beslutar enligt Michaela Fletchers (M) yrkande eller enligt Michael Solanders (MP) avslagsyrkande och finner att Kommunstyrelsen beslutar enligt Michaela Fletchers (M) yrkande.

Omröstning

Omröstning begärs och ska verkställas. Den som är för Michaela Fletchers (M) yrkande röstar ja, den det ej vill röstar nej.

Omröstningen utfaller enligt bilagd omröstningslista med 11 ja-röster och 2 nej-röster.

Expedieras

- SBF

Omröstningslista

Kommunstyrelsen i Österåkers kommun (mandatperiod 2015 - 2018)
KS 2015-05-20, § 8:6

Parti	Ledamöter	Närvarande	Ersättare	J	N	A
M	Johan Boström	X		X		
M	Hampe Klein	-	Conny S.	X		
FP	Mathias Lindow, 1:e vice ordf.	X		X		
FP	Jenny Nordström	-	Christina F.	X		
C	Michaela Haga	X		X		
KD	Arne Ekstrand	X		X		
S	Ann-Christine Furustrand, 2:e vice ordf	X		X		
S	Anas Abdullah	X		X		
S	Mats Larsson	X		X		
RP	Roger Johansson	X		X		
MP	Michael Solander	X			X	
V	Andreas Lennkvist Manriquez	X			X	
M	Michaela Fletcher, ordförande	X		X		
	Ersättare					
M	Conny Söderström	X				
M	Christina Funhammar	X				
M	Kenneth Netterström	X				
ÖP	Lennart Berneklint	X				
S	Hans Johansson	X				
RP	Peter Lander	X				
MP	Jonas Jonsson	X				
	Resultat			11	2	-

MP

ACF

Tjänsteutlåtande

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Till Kommunstyrelsen

Fredrik Nestor

Datum 2014-09-25, rev. 2015-03-13

Dnr KS 2012/0080-214

Antagande av detaljplan för Valsättra del I

Beslutsförslag

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

Detaljplan för Valsättra del 1 **antas**.

Bakgrund

Kommunfullmäktige godkände 2005-12-19 "Svinninge planprogram" och "Svinninge – översiktlig MKB" som underlag för vidare detaljplanläggning i området. Detaljplanläggningen av Valsättra del 1, liksom för hela Svinninge, syftar till att underlätta den pågående omvandlingen från fritidsboende till permanentboende och möjliggöra, av fastighetsägarna efterfrågade, avstycknings- och utbyggnadsmöjligheter. Vidare är planläggningen en förutsättning för utbyggnad av allmänt VA-system i Svinninge.

Detaljplanen för Valsättra del 1 redovisar friliggande småhusbebyggelse, radhus och nya gator. Planområdet omfattar idag 12 fastigheter och detaljplaneförslaget möjliggör en utbyggnad om 60 villor/parhus och 24 radhus.

Planförslaget bedöms inte innebära betydande miljöpåverkan i lagens mening, varför miljöbedömning inte erfordras. Miljöfrågorna beskrivs i planbeskrivningen.

Planförslaget återremitterades KS § 1:6 2015-01-12 för förtydliganden av frågor enligt särskilt yttrande från Michael Solander. Förvaltningens kommentarer återfinns i bilaga 5.

Förvaltningens slutsatser

Detaljplanen har varit föremål för samråd och utställning. Skriftliga synpunkter över samråd och utställning redovisas i samrådsredogörelse 2 och utlåtande. Mindre revidering av Plankarta, illustration planbeskrivning samt genomförandebeskrivning efter utställning.

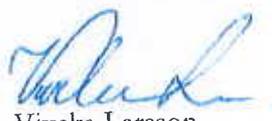
Bilagor

1. Planförslagets handlingar; plankarta med bestämmelser, illustrationsplan, planbeskrivning, 2013-10-31, rev 2015-03-13 och genomförandebeskrivning, 2013-12-06, rev 2015-03-13.
2. Samrådsredogörelse 2, 2013-09-03
3. Utlåtande, 2014-08-25, rev 2015-03-13
4. Särskilt utlåtande, 2015-04-09
5. PM, 2015-03-13

Kent Gullberg

Samhällsbyggnadschef

Viveka Larsson

Plan och exploateringschef

DETALJPLAN FÖR
VALSÄTTRA del 1

ÖSTERÅKERS KOMMUN, STOCKHOLMS LÄN

UPPRÄTTAD DEN 25 AUGUSTI 2014

Rev. 13 MARS 2015

SAMHÄLLSBYGGNADSFÖRVALTNINGEN

TILL DETALJPLANEN HÖRANDE HANDLINGAR:

- PLANKARTA MED PLANBESTÄMMELSER
- ILLUSTRATIONSPLAN
- PLANBESKRIVNING
- GENOMFÖRANDEBESKRIVNING

ANTAGANDEHANDLING

Detaljplan för
Valsättra del 1
Svinninge, Österåkers kommun, Stockholms län

PLANBESKRIVNING

Plan- och bygglagen (2010:900), som trädde i kraft 2 maj 2011, har tillämpats vid framtagandet av detaljplanen. Detaljplanen hanteras med normalt planförfarande.

HANDLINGAR

Till planförslaget hörande handlingar:

- Plankarta med bestämmelser
- Illustrationsplan
- Planbeskrivning
- Genomförandebeskrivning

PLANENS SYFTE OCH HUVUDDRAG

Planförslaget innebär att området Valsättra norr om Svinningevägen byggs ut med ca 60 villor/parhus och ca 24 radhusbostäder. Del av planområdet planläggs som park och rekreation. Trafikmatning av området sker från befintlig väg i väster som angörs från Svinningevägen.

förekomsten inte nås till 2015 bedöms som låg. För ekologisk status har tidsfristen förlängts till 2021. Mätningar från Svealands kustvattenvårdsförbund (2007) har påvisat otillfredsställande fosforhalter och måttliga kvävehalter i Säbyviken, i övrigt förekommer låga klorofyllnivåer och stort siktdjup. Den lokala påverkan har ansetts relativt liten, men i djupvattnet förekommer dock svavelväte.

Översiktliga planer

Svinninge nämns i gällande översiktsplan (ÖP 2006) som ett förnyelseområde som ska planläggas för permanentbebyggelse samt att området avses att försörjas med allmänt Vatten – och avloppssystem (VA).

Program för planområdet

För hela Svinninge finns ett planprogram framtaget (2005-12-19). I programmet finns förslag till indelning av detaljplaner, varav ett område är Valsättra. Föreliggande detaljplan utgör dock endast en del av det i programmet föreslagna området.

Samråd

Ett förslag till detaljplan för Valsättra del 1, har varit föremål för samråd under tiden 2012-08-27-2012-09-21. Ett samrådsmöte har hållits den 10 september 2012.

Detaljplaner, områdesbestämmelser och förordnanden

Ingen gällande detaljplan finns för området.

Planområdet angränsar till följande planer:

Dp 423 Svinningevägen del nordost
- laga kraft 2008-11-01

Dp 425 Trygarn
- laga kraft 2008-11-04

Dp 432 Hästängsuddsvägen
- laga kraft 2010-05-12

Parallellt med upprättandet av denna plan pågår planarbete för flera områden i Svinninge. Bland annat ny detaljplan för Svinningevägen del sydväst samt ny detaljplan för Skåvsjöholm.

Övriga kommunala dokument

För Svinninge finns *Råd och vägledning för byggande i Svinninge* (2008-11-07) som syftar till att fungera som vägledande för byggande i Svinninge. I dokumentet beskrivs bl.a. att det ska värnas om områdets kuperade topografi och tomternas äldre markplanering, samt att värna

karaktären av bebyggelsen inbäddad i grönska.

Kulturmiljöprogram för Svinninge (2008-11-07) ska användas som ett kunskapsunderlag och vägledning vid detaljplanearbete så att kulturhistoriska värden ska kunna tas tillvara på ett varsamt sätt.

Behovsbedömning avseende betydande miljöpåverkan

För hela Svinninge finns en översiktlig Miljökonsekvensbeskrivning (godkänd av kommunfullmäktige 2005-12-19). I MKB:n görs avvägningar för de områden som bedöms medföra betydande miljöpåverkan. Valsättra del 1 är en av de planer som inte bedömts medföra någon betydande miljöpåverkan enligt MKB-förordningens bilaga 4. Bedömningen grundades på att planområdet inte berör något Natura 2000-område. I planarbetet har en översyn av behovsbedömningen genomförts specifikt för Valsättra del 1 enligt kriterier i MKB-förordningen bilaga 4 enligt 5 kap. 18§ PBL. Planområdet hyser ett antal bevarandevärda träd som i detaljplanen kommer att skyddas mot fällning. Planområdet hyser ut över träden inga, av myndigheter fastställda, skyddsvärda eller känsliga naturområden. Planläggningen möjliggör allmänt VA-system vilket bedöms ha en positiv inverkan vad gäller förorening av yt- och grundvatten i Svinninge. Planen anger heller inga förutsättningar för kommande tillstånd för sådana verksamheter som anges i MKB-förordningens bilaga 1 eller 3. Planen omfattas inte av någon av de verksamheter som räknas upp i 4 kap 34 § plan- och bygglagen.

Sammantaget bedöms därför inte detaljplanen uppfylla några av de kriterier som anges under MKB-förordningens bilaga 4, varför ingen betydande miljöpåverkan bedöms uppstå. Någon miljöbedömning är därmed inte nödvändig att upprätta för detaljplanen. Kriterierna i MKB-förordningens bilaga 4 behandlar områdets egenskaper och vilken påverkan och effekt som detaljplanen innebär. Planområdet är redan ianspråktaget för bostadsändamål och naturområde.

FÖRUTSÄTTNINGAR, FÖRÄNDRINGAR OCH KONSEKVENSER

Natur

Topografi och landskapsbild

Planområdet utgörs av en skogbeklädd höjdrygg som sluttar från de östra delarna av planområdet ner mot Svinningevägen. Slutningen utgör en karaktäristisk sträcka längs Svinningevägen. Marken är kraftigt kuperad i de östra delarna och mindre kuperad i de västra delarna. Det är i framförallt i de östra delarna som hållmark finns, men berg i dagen finns även i övriga delar av området.

Natur och friluftsliv

Området är bevuxet med både tall och lövskog. Det finns flera bevarandevärda träd och grupperingar av träd som är karaktäristiska för området.

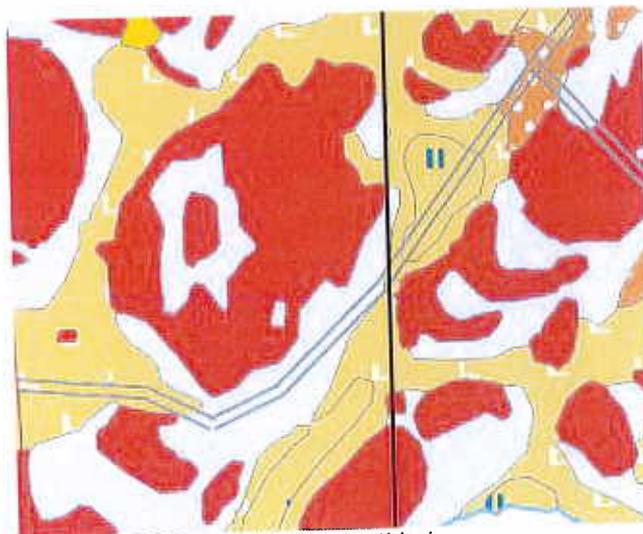

Till höger, foto från de norra delarna av planområdet

En trädinventering har gjorts för området där träd av bevarandevärde har klassats som A- respektive B-träd. A-träd är de träd i området som anses ha högst bevarandevärde och bör bevaras i möjligaste mån. Bestämmelsen n2 har placerats där de bevarandeträden står vilket innebär att trädet i fråga inte får fällas. Marklov krävs för fällning av träd med en stamdiameter över 0,4m vid en höjd över marken på 1,4 m (motsvarande brösthöjd)

Geotekniska förhållanden

Ingen geoteknisk undersökning har utförts i området men enligt SGU:s geologiska kartblad består planområdet främst av berggrund. Området är kuperat och jordlagret utgörs i huvudsak av berg, på begränsade områden återfinns sandig morän och postglaciär lera. Berg täckt med ett tunt jordlager främst utgör det huvudsakliga jordlagret i planområdet.

Utsnitt ur SGU:s geologiska kartblad

- Öyttjälara löstgilla
- Postglaciär lera
- Postglaciär finsand
- Postglaciär sand
- Skallsediment, grus
- Släpper
- Skalfällande sediment
- Gåttallera
- Lågsediment, sand
- Lågsediment, grus
- Sandig morän
- Mer än 100 g tunnarellmetall i areal
- Aluelektriska
- Stambledareta
- Fjällfärd
- Berggrund
- Källa
- Jättegräsa
- Fällning
- Vatten

Förorenad mark

Inom detaljplaneområdet finns inga kända markföreningar.

Kulturmiljö

På den södra delen av fastigheten Svartgarn 2:180 finns ett torp som benämns Svinningelöt. Brukandet på platsen har anor från 1700-talet. Namnet Löt har sitt ursprung i ordet lutning och stämmer bra med torpets placering i den starka sluttningen. Huvudbyggnaden till detta torp har anor från 1800-talet. Byggnaden är klassificerad grön, vilket betyder att den anses värdefull utifrån kulturhistorisk synpunkt då den ingår i ett bebyggelseområde av denna karaktär. De lågpunkter som går i nordvästliga stråk från dessa byggnader har tidigare används som odlingsmark, fårbeta mm. och har en kulturhistorisk koppling. För att bevara kulturmiljön och bevara kvalitén i landskapsbilden, har begränsningar gjorts för ny bebyggelse på sluttningen från Svinningevägen.

Nordost om och tillhörande den äldre bebyggelsen ligger ett äldre svinhus som ingår i kulturmiljön vid torpet.

Föreslagen bostadsbebyggelse följer terrängen och terrasseras. Det smala gångstråket slingrar utmed släntfoten och markerar ytterligare följsamheten mot landskapet.

De ytor som tidigare varit odlingsmark och betesmark införlivas i ett grönstråk som sträcker sig från nordväst till den historiska bebyggelsen.

Foto på kulturhistorisk miljö vid Svinningelöt

Fornlämningar

Inom detaljplaneområdet finns inga kända fornlämningar.

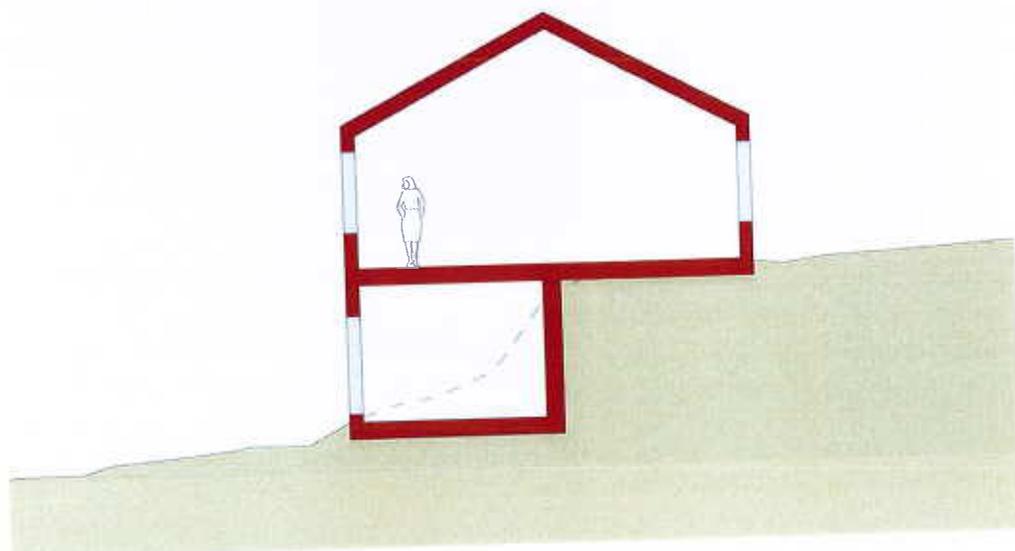
Bebyggelseområden

Området ansluts i väster till Svinningevägen. Från anslutningspunkten ska en lokalgata gå, som är överordnad övriga vägar, genom området och ansluta vidare till nordost. I den norra och västra delen lämnas utrymme för framtida väganslutningar till övriga Valsättra. Det lokala vägnätet är i möjligaste mån anpassat efter terrängen för att undvika stora ingrepp i mark.

Planförslaget medger ca 60 villor/parhus bostäder och ca 24 radhus bostäder. Den nya bebyggelsen ska placeras in efter den befintliga markens förutsättningar både när det gäller topografi och natur. Marken får generellt över hela planområdet inte ändras mer än en meter från gällande grundkarta. Dock får undantag göras för mark som ligger lägre än försörjande lokalgata samt den punkt där beteckningen n1 finns.

Bebyggelsen kommer att utgöras av främst parhus i två våningar men även villor och radhus i två våningar tillåts uppföras.

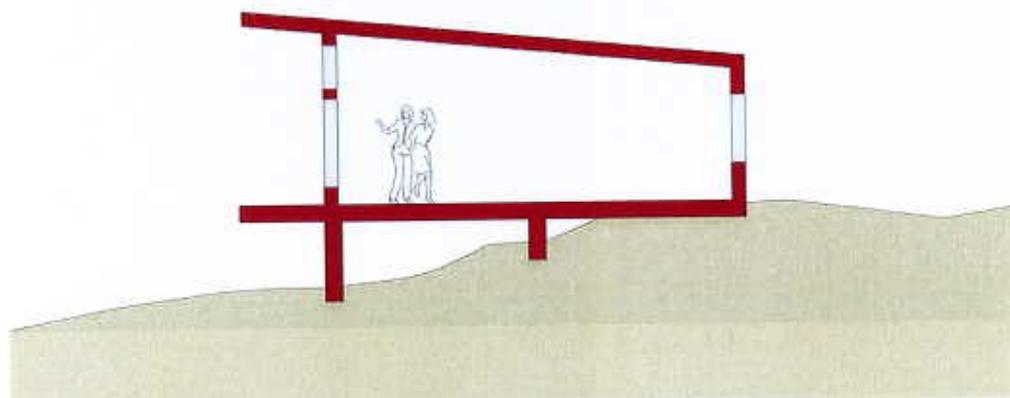
Husen utformas som suterräng-, sluttningshus eller hus på pelare beroende på platsens förutsättningar. Byggnaderna ska utformas med träfasader.

Principskiss på suterränghus

Principskiss på slutningshus

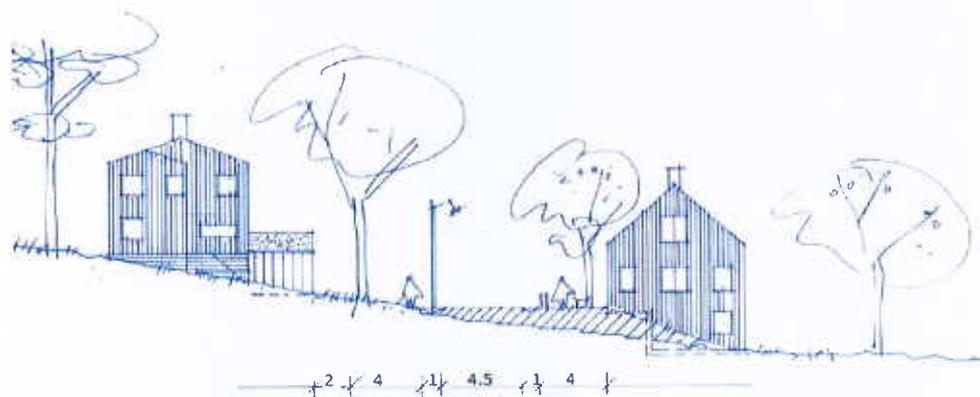

Principskiss för hus på pelare

Gator och trafik

Gator och vägar

Gatorna i området utformas som smala 4,5 meters kvartersgator med infarter till ny bebyggelse. Insticksgator är nödvändiga på vissa platser för att nå alla fastigheter. Gatorna bör inte överskrida en lutning på 8% men kan vid svåra partier luta upp till 12%. Vid anslutningen till Svinningevägen är det av vikt att ett vilplan placeras innan anslutningspunkten för att förhindra olyckor vid halt väglag. Vägarna i området kantas av en grön zon och omgärdas av vegetation vilket ger känslan av att husen är inbäddade i grönska. Gränsen mellan fastighet och väg utgörs lämpligen av trästaket, häckar eller stenmurar. Vissa naturtomter kan eventuellt vara utan någon tydlig avgränsning.

Principiell gatusektion. 4.5 meter asfaltsyta samt 1.0 m stödresa för snö etc.

Gatunät, gång-, cykel- och mopedtrafik

I de centrala delarna går en gång- och cykelväg från öst till väst och korsar en annan som går i nordsydlig riktning. Dessa grusvägar utformas med en bredd av 2,5 meter. Grusvägarna utformas inte som fullgoda gång- och cykelvägar, istället ska vikt läggas på att bidra till karaktären i området. I den centrala delen används en sträcka av gång- och cykelvägen för att nå en befintlig fastighet som inte har någon gata som angör.

Tillgänglighet

Terrängen inom planområdet är kuperad, vilket leder till att väglutningar i några fall ligger på gränsen för godtagbara riktvärden. Vissa fastigheter har svåra terrängmässiga förutsättningar för att en god tillgänglighet ska kunna tillgodoses.

Kollektivtrafik

Längs Svinningevägen finns busshållplatser som trafikeras av linjer mot Åkersberga centrum respektive mot Danderyds sjukhus. En hållplats finns utanför Svinninge handel och ytterligare en finns strax väster om planområdet. Roslagsbanan har tågstationer i Åkersberga centrum samt i Åkers Runö för förbindelser mot Stockholm.

Parkering, utfarter

I radhusområdet i nordost ska parkering anordnas inom kvartersmark med p-talet 1,5, vilket motsvarar 1,5 uppställningsplatser per hushåll. För övriga bostäder löses parkering på egen fastighet.

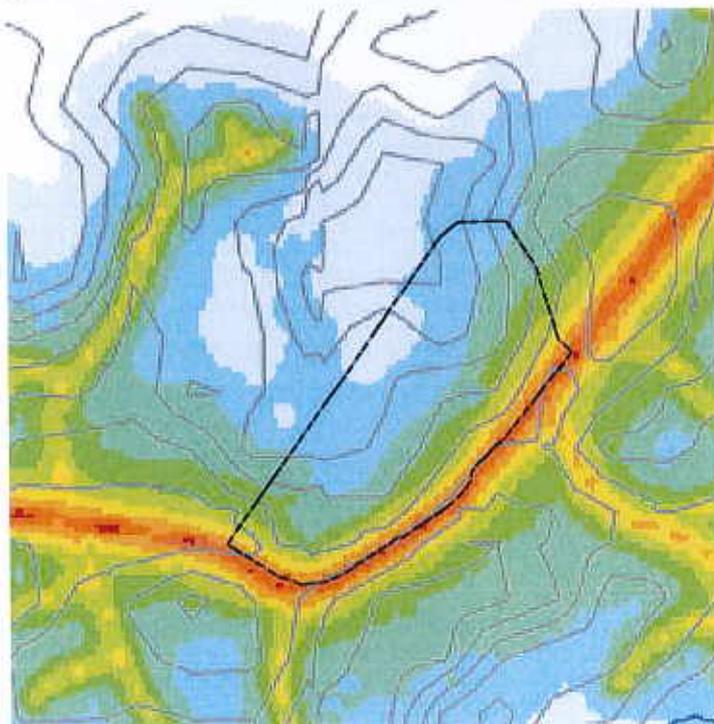
För fastigheterna Svartgarn 2:104, 2:343, 2:344, 2:108 och 2:109 kommer befintliga utfarter mot Svinningevägen att stängas av trafiksäkerhetsskäl. Istället kommer fastigheternas in- och utfarter att ske mot föreslagen kvartersgata i området. Det betyder att hela planområdet angörs med en utfart mot Svinningevägen i väster.

Park och gemensamma ytor

Inom planområdet finns ett flertal utrymmen för gemensamma ytor. I den sydvästra delen av området lämnas en yta med naturmark. Ytan är inte tänkt som någon skapad plats utan bör bibehållas i sin nuvarande utformning som naturmark. Motsvarande gäller för den naturmark som finns i de norra delarna av planområdet. Centralt föreslås ett grönt stråk som går in från nordväst och slingrar sig igenom området i riktning mot Svinninge handel. Ett grönområde i mitten kan innehålla gemensamma ändamål som lekplats, och yta för firande etc.

Störningar

I dagsläget trafikeras Svinningevägen av ca 3000 fordon per dygn. Enligt gjorda trafikprognoser kan denna siffra öka till 5000 – 7000 fordon per dygn år 2030, beroende på bebyggelseutvecklingen i Täljö- och Svinningeområdet. En bullerutredning för hela Svinningeområdet har utförts av Acoustic Control (2005-11-09) i samband med MKB för program för Svinninge. Befintlig bebyggelse ligger ca 30 meter från Svinningevägen vilket även föreslagen bebyggelse kommer att göra. En anledning till detta är att inte överskrida bullerriktvärdena för bostäderna närmast vägen. Planen möjliggör bullerplank längs Svinningevägen om så skulle erfordras i en framtid. Högsta tillåtna bullernivå utomhus vid fasad är 55 dB(A) ekvivalent ljudnivå respektive 70 dB(A) maximal ljudnivå vid uteplats.

Till höger, karta ur utredningen av Acoustic Control, med planområdets gräns inlagd (svart linje). Den gula markering indikerar gällande gränsvärden för buller vid bostad.

Teknisk försörjning

Vatten och avlopp

Spillvatten från planområdet ansluts till pumpstation vid Svinningevägen. Kommunen genom Roslagsvatten AB bygger ut VA-ledningar för självfall. Några fastigheter har ingen eller liten möjlighet att anlägga servis med självfall. För de fastigheter som inte klarar avloppsfrågan genom självfall åligger det fastighetsägaren själv att ombesörja pumpning av avloppet fram till kommunens ledningar. Lokalisering av eventuella ledningar kommer att fastställas då utformning av gator och bebyggelse inom denna del av området har bestämts. Inom del av 2:180 måste ledningsrätt för avledning av spillvatten säkerställas för en av de nya fastigheterna.

Dagvatten

Inom de centrala delarna av det aktuella planområdet avleds idag dagvattnet via befintliga diken. Från övriga delar av området sker diffus avrinning. Enligt boende i området finns det två platser inom planområdet där vatten periodvis blir stående. I dessa lågpartier finns markerade på kartan nedan. Det bedöms inte vara några förhöjda ekologiska värden kopplade till dessa punkter. Bedömningen är att mindre omfattande vattenverksamheter i samband med dessa punkter kommer att krävas, varför en anmälan till länsstyrelsen ska göras innan exploatering i dessa punkter.

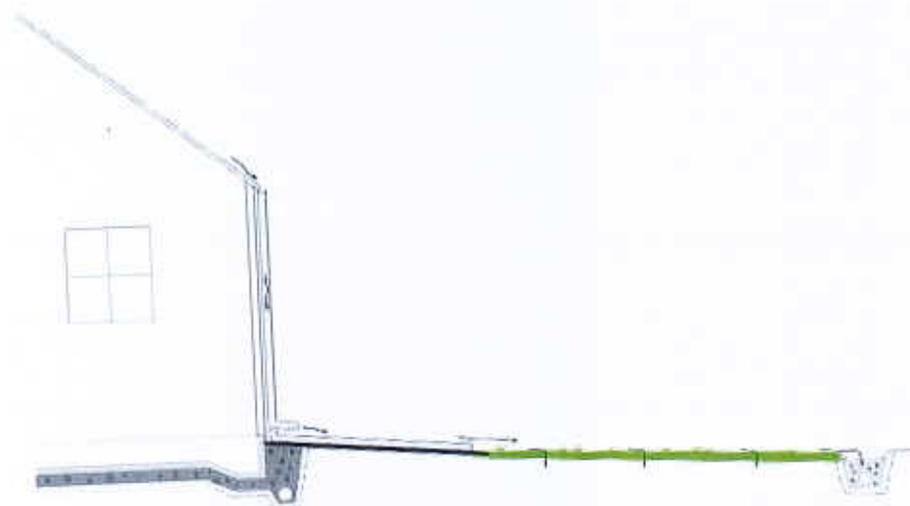
Ovan, karta ur dagvattenutredning

Planområdet är kuperat och jordlagret utgörs i huvudsak av berg vilket ger dåliga förutsättningar för infiltration och försvårar möjligheten för lokalt omhändertagande av dagvatten. I samband med utbyggnaden av området måste nya ledningar, trummor och diken anläggas så att beräknade 10-årsflöden kan avledas på ett tillfredställande sätt. Enligt planprogrammet för Svinninge föreslås att dagvattenhanteringen i området löses genom en kombination av lokalt omhändertagande i form av infiltration på fastighetsmark (LOD) samt avledning via öppna diken. Avvattning från vägar föreslås huvudsakligen ske via öppna vägdiken. Det är lämpligt att dagvattnet från tak, gårdar, vägar och gångbanor avleds genom makadamfyllda diken till befintligt dike utmed Svinningevägen. Makadamfyllda diken minskar flödes hastigheten och har en viss reningskapacitet.

Huvudprincipen för dagvattenhanteringen inom planområdet är att dagvatten från tak, gårdar, vägar och gångbanor ska avledas från området genom trög avledning via diken till befintligt dike och befintlig trumma längs med respektive under Svinningevägen. I samband med utbyggnad av GC-väg har diket utmed och trummor under Svinningevägen studeras. Detta för att säkerställa att de klarar 10-års flöden på ett tillfredsställande sätt.

Stuprörsutkastare från samtliga hus samt skålade betongrännor utgör ett effektivt avledningssystem av takvatten från byggnader. Takvattnet bör ledas ut cirka 2,5 meter från byggnad för att undvika belastning på byggnadens dräneringssystem. Betongrännorna förhindrar infiltration närmast huskroppen. Om rännornas utlopp mynnar i gräs bör ett erosions skydd med grovt grus användas.

Marken närmast huset ska ha en lutning på minst 5 % för att förhindra yt- eller dagvatten att rinna in mot byggnaden. Längre ut från byggnaden (>3 m) kan lutningen vara flackare. Figur nedan visar hur avledning av dagvatten från hustak kan se ut.

Exempel på avledning från hustak till gräsytor, för vidare avinning till makadamfyllt dike.

Täta jordarter som berg och lera kan vara begränsade gällande infiltrationskapacitet, men en viss infiltrationskapacitet kan byggas upp i de övre marklagren. Att tillåta infiltration i lerjordar minskar risken för sättningar då uttorkning av lerjorden motverkas. Det resterande överskottsvatten som inte infiltrerats i gräsytan leds till ett makadamfyllt dike som ligger längst med lokal gatorna, se även ovanstående illustration.

En höjdsättning skyddar bebyggelsen mot ytligt förekommande dagvattenflöden från den egna fastigheten samt omgivande mark. Dräneringsvatten måste också avledas på ett säkert sätt. Höjdsättningen av dagvattenanläggningar och diken är ett viktigt moment i dimensioneringen för att klara av att avvattna ett område både vid normala regntillfällen samt kraftiga regn.

Med tanke på recipientens känslighet behöver dagvattenföroreningar från detaljplanområdet tas om hand. Föroreningsbelastningen från dagvattenavrinningen kommer att öka på grund av den planerade exploateringen, men eftersom föroreningshalterna i dagvatten från småhusområden generellt är måttliga föreslås inga särskilda reningsåtgärder i form av en reningsdamm eller motsvarande omfattande åtgärd. Inom planområdet omhändertas dagvattnet uppströms i makadamfyllda diken. Makadamfyllda diken anläggs genom att gräva separata schakt. Dessa diken har som syfte att utjämna flödet och rena dagvattnet.

Avrinningsområde

Planområdet ligger inom Säbyvikens avrinningsområde och sträcker sig genom både Trygarns och Valsättras delavrinningsområde. Övervägande delen av planområdet ligger i Trygarns delavrinningsområde där tre höjdpunkter har identifierats (Valsättra dagvattenutredning 2010-08-30) som

vattendelare vilka delar in området i olika avrinningsstråk. Dessa avvattnas till det dike som löper längs Svinningevägen utmed planområdets östra gräns. Ett mindre område i sydvästra delen av planområdet ligger inom Valsättra delavrinningsområde. Avrinnande vatten från detta område avleds till diket vid Svinningevägen söder om planområdet.

Både Valsättra och Trygarns delavrinningsområde avvattnas till Norsundet där de mynnar ut i olika hörn av viken. Norsundet är en av fyra delbassänger till Säbyviken. Norsundet utgör ingen egen vattenförekomst enligt Vattendirektivet utan ingår i vattenförekomst Säbyvik. Beträffande miljö kvalitetsnormen för vattenförekomster har Säbyvik (SE592600-181600) idag en god kemisk status samt en måttlig ekologisk status med avseende på näringsämnen. Risker att den kemiska statusen i vattenförekomsten inte nås till 2015 bedöms som låg. För ekologisk status har tidsfristen förlängts till 2021. Mätningar från Svealands kustvattenårdsförbund (2007) har påvisat otillfredsställande fosforhalter och måttliga kvävehalter i Säbyviken, i övrigt förekommer låga klorofyllnivåer och stort siktdjup. Den lokala påverkan har ansetts relativt liten, men i djupvattnet förekommer dock svavelväte.

Dagvattendamm

Ingen dagvattendamm är planerad inom planområdet. Däremot kommer en dagvattendamm att planeras i en naturlig lågpunkt nordväst om korsningen Valsättravägen och Svinningevägen i samband med ny detaljplan för Valsättra del 2. Dammen har tidigare varit tänkt att finnas med i detaljplanen för Svinningevägen del sydväst men har lyfts ur den planen. Anledningen är att den inte fyller något behov förrän en eventuell utbyggnad av Valsättra del 2 sätter igång.

Elförsörjning

Ledningar för el finns i området. Den nya bebyggelsen ska anslutas till befintligt nät.

Inom planområdet föreslås två nya transformatorstationer. En station i den norra delen och en i de centrala delarna.

Ledningar

Inom området går ledningar tillhörande Telia Sonera. Dessa måste tas i beaktande då de antagligen påverkas av ett genomförande av planen.

Miljökonsekvenser

Planförslaget berör ett antal områden med lokala naturvärden. I norra delen finns äldre tallar och hållmark samt ett område med bergsbranter som bevaras inom bostadsområdet. Den befintliga kulturhistoriska bebyggelsen bevaras i sitt sammanhang av öppna ytor som tidigare varit jordbruks- och betesmark.

Förslaget innebär att mindre stigar i området skärs itu av den nya lokalgatan. Vidare berör förslaget allmänt den naturmiljö som marken består av idag. Skogsområdet glesas ut så att fastigheten får större öppnare ytor. Delar av naturmarken kan bevaras men den kommer inte att behålla sin nuvarande karaktär, då påverkan av nybyggnationen blir påtaglig.

Svinningevägen trafikeras av ca 3000 fordon per dygn vid Svinningehandel. Utbyggnaden av Valsättra medför att trafikbelastningen på Svinningevägen ökar. Prognoser visar att samma sträcka kommer trafikeras av ca 5000-7000 fordon per dygn 2030. Inom vissa fastigheter utmed vägen ligger bullernivåerna idag nära gällande riktvärden och med ökad trafik på Svinningevägen kan det komma att finnas behov av bullerskyddsåtgärder. Sänkt hastighet på Svinningevägen innebär dock att bullret minskar.

Avvägningar enligt miljöbalken

Den planerade markanvändningen innebär ingen konflikt med riksintressen eller andra allmänna intressen, användningen är därmed förenlig med Miljöbalken kapitel 3.

Detaljplanen kommer lokalt inte att medföra att någon miljökvalitetsnorm enligt Miljöbalken kap 5 överskrids.

Administrativa frågor

Då planarbetet påbörjades innan 2 maj 2011 har den äldre plan- och bygglagen (PBL 1987:10) tillämpats vid framtagandet av planen. Detaljplanen ges en genomförandetid av 10 år efter att den vunnit laga kraft. Genomförandefrågorna behandlas vidare i genomförandebeskrivningen.

Utfarter från fastigheterna Svartgarn 2:104, 2:343, 2:344, 2:108, 2:109 får inte stängas förrän en alternativ anslutning anlagts.

Kommunen ska inte vara huvudman för allmän plats.

MEDVERKANDE TJÄNSTEMÄN

Detaljplanen har upprättats på samhällsbyggnadsförvaltningen på Österåkers kommun genom stöd av planeringsarkitekt Fredrik Meurling och landskapsarkitekt Maria Westerdahl, Sweco.
Genomförandebeskrivningen har upprättats av mark- och exploateringsingenjör Fredrik Nestor, Structor.

Lars Barrefelt
Stadsarkitekt

Fredrik Meurling
Planeringsarkitekt, Sweco

Detaljplan för

Valsättra del 1

Svinninge, Österåkers kommun, Stockholms län.

GENOMFÖRANDEBESKRIVNING

Inledning

En genomförandebeskrivning har till uppgift att redovisa de organisatoriska, tekniska, ekonomiska och fastlighetsrättsliga åtgärder som behövs för att åstadkomma ett samordnat och ändamålsenligt genomförande av detaljplanen. Den ska även redovisa vem som vidtar åtgärderna och när de ska vidtas.

Genomförandebeskrivning redovisar principiell ansvarsfördelning och möjligheter till genomförande av förslag till detaljplan för bostäder på fastigheterna Svartgarn 2:103, Svartgarn 2:104, Svartgarn 2:108, Svartgarn 2:109, Svartgarn 2:179, Svartgarn 2:180, Svartgarn 2:181, Svartgarn 2:341, Svartgarn 2:343, Svartgarn 2:344, Svartgarn 2:529 och Svinninge 7:194. Svinninge 7:194 är kommunalägd medan de övriga är privatägda.

De delar av Svinninge 7:194 som ingår i detaljplanen kommer att försälas när detaljplanen vinner laga kraft. Kommunen har därmed inga åtagande gällande utbyggnad av infrastruktur eller några andra åtagande för detaljplanens genomförande i egenskap av fastighetsägare.

1. Organisatoriska frågor

Detaljplanen omfattar område av Valsättra, Svinninge i Österåker kommun. Detaljplanen upprättas med så kallat normalt planförfarande. Syftet med detaljplanen är att möjliggöra en utbyggnad av Valsättraområdet till ett naturnära bostadsområde. Planförslaget möjliggör uppförande av ca 60 villor/parhus och ca 24 radhuslägenheter.

1.1 Tidplan

Samrådsförfarandet var under hösten 2012. Detaljplanen var därefter på utställning 27 februari till 31 mars 2014. Planen kan antas och vinna laga kraft under 2015.

1.2 Genomförandetid

Detaljplanens genomförandetid är 10 år från det att planen antas genom beslut som vinner laga kraft. Begreppet genomförandetid innebär att planens "giltighet" kan begränsas. Under genomförandetiden får detaljplanen inte ändras utan synnerliga skäl. Detaljplanen gäller även efter genomförandetidens utgång men kan då ändras och upphävas utan att de rättigheter som uppkommit genom planen

behöver beaktas. Tio års genomförandetid har valts i samråd med exploatörerna i området för att möjliggöra planändringar om nuvarande koncept skulle visa sig svårrealiserat.

1.3 Ansvarsfördelning & huvudmannaskap

Ansvar för genomförandet av detaljplanen åvilar berörda fastighetsägare. Ett planeringsavtal har upprättats mellan fastighetsägarna och kommunen för reglering av ansvar och kostnader för framtagandet av detaljplanen inklusive erforderliga utredningar.

Kommunen ska inte vara huvudman för allmän plats i enlighet med ställningstagande i Svinninge Planprogram och kommunens översiktsplan. Särskilda skäl föreligger för enskilt huvudmannaskap för allmänna platser. Svinninge är ett blandområde som består av båda permanentboende och fritidsboende. Av tradition har enskilt huvudmannaskap tillämpats inom Svinninge som helhet. I området finns även flera nyligen laga kraft vunna detaljplaner med enskilt huvudmannaskap. Området ligger relativt perifert i förhållande till Åkersberga centrum och det karaktäriseras av fritidshus från olika tidsepoker samt nyare permanentbebyggelse inbäddad i grönska.

Det enskilda huvudmannaskapet innebär att fastighetsägarna själva svarar för projektering, upphandling, samordning och utbyggnad av gemensamma anläggningar inom planområdet, till exempel nya eller ändrade vägsträckningar, iordningställande av gång- och cykelvägar och grönområden.

Efter områdets utbyggnad kommer såväl befintliga som nya gemensamma anläggningar att efter erforderliga anläggningsförrättningar förvaltas av de blivande fastighetsägarna inom området genom samfällighetsförening. Detta gäller även anläggningar för områdets dagvattenhantering.

1.4 Exploateringsavtal

Parallellt med detaljplanearbetet, innan kommunens antagande av detaljplanen, ska exploateringsavtal upprättas med varje fastighetsägare som erhåller nya byggrätter i den nya detaljplanen. Avtalet avser reglera marköverlåtelse, ansvar för utbyggnad av allmänna och gemensamma anläggningar m.m.

2. Fastighetsrättsliga frågor

Då kommunen inte kommer att vara huvudman för allmän platsmark (såsom vägar och andra områden) avses allmän platsmark inom planområdet lösas genom bildande av gemensamhetsanläggningar.

Befintliga fastigheter inom planområdet kan sammanföras till en eller flera exploateringsfastigheter genom fastighetsreglering efter att detaljplanen har vunnit laga kraft. Från exploateringsfastigheten kan sedan kvartersmark och allmän platsmark fastighetsbildas.

Utfarter till Svinningevägen från fastigheterna Svartgarn 2:104, 2:108, 2:109, 2:343 och 2:344 har utfartsförbud enligt planförslaget. Möjlighet till nya utfarter ges till lokalgatan inom detaljplaneområdet. Utfartsförbudet innebär ingen omedelbar skyldighet att ändra befintlig utfart utan infaller först då lokalgatan är utbyggd.

Fastighetsägarna i planområdet svarar själva för att ansöka hos lantmäteriet om erforderliga anläggnings- och fastighetsbildningsåtgärder.

3. Tekniska frågor

Områdets nybyggnation samt befintlig bebyggelse ska anslutas till det VA-nät som kommer att byggas ut inom planområdet av exploatörerna. Det utbyggda VA nätet kommer sedan efter godkänd besiktning förvaltas av Österåkersvatten AB.

Dagvatten ska i möjligaste mån omhändertas lokalt inom planområdet. Nuvarande dagvattenstråk har uppdimensionerats vid passagen för Trafikverkets vägområde och kommer ansluta till de kommunala dagvattenstråken mot Norsundet. Del av den säkerhet exploatören ställer till kommunen i exploateringsavtalet kommer att kvarhållas tills en fungerande dagvattenhantering anlagts för området.

Eldistributionsnätet för området förvaltas av EON Sverige AB.

Exploatören ansvarar för de eventuella åtgärder som krävs för att angivna normer för bullernivåer i bostäder och på uteplatser uppfylls.

4. Ekonomiska frågor

Fastighetsägarna svarar för kostnaden för iordningställandet av gator och övrig färdigställning av mark samt kostnader för omhändertagande av dagvatten, anslutning till allmänt VA-system, bygglov och kostnader för fastighetsbildning.

Exploatörerna svarar för utbyggnaden av VA-ledningar som anläggs inom området vilka därefter överlåtes till Österåkersvatten AB.

5. Medverkande

Detaljplanen har upprättats på Österåkers kommuns samhällsbyggnadsförvaltning genom planarkitekt Fredrik Meurling och landskapsarkitekt Maria Westerdahl. Genomförandebeskrivningen har upprättats på Österåkers kommuns samhällsbyggnadsförvaltning genom Fredrik Nestor.

Viveka Larsson
Plan- och exploateringschef

Fredrik Nestor
Projektutvecklare/lantmätare
Structor FMPU AB

Detaljplan för **Valsättra del 1**
Svinninge, Österåkers kommun, Stockholms län.

Ett förslag till detaljplan för Valsättra del 1, har varit föremål för samråd under tiden 27 augusti 2012 till 21 september 2012. Ett samrådsmöte har hållits den 10 september 2012 .

Inkomna skriftliga synpunkter över detaljplanesamrådet sammanfattas och kommenteras i denna samrådsredogörelse.

Inkomna yttranden:

1. Länsstyrelsen i Stockholms län
2. Lantmäteriet
3. Trafikverket
4. Roslagsvatten
5. Storstockholms Lokaltrafik
6. Storstockholms Brandförsvär
7. TeliaSonera Skanova Access AB
8. E.ON Elnät Stockholm AB
9. Valsättra tomtägarförening
10. Österåkers hembygds- och fornminnesförening
11. Svartgarn 2:104
12. Svartgarn 2:180
13. Svartgarn 2: 491
14. Svartgarn 2: 492

Sammanfattning av revideringar av samrådsförslaget.

- Planbeskrivning kompletteras med uppgifter om gällande miljö kvalitetsnormer för vatten samt dess konsekvenser och hur dessa beaktas i planen. Även dagvattenhanteringen beskrivs ytterligare.
- Planbeskrivning kompletteras med ytterligare uppgifter ur bullerutredningen. Planbeskrivningen revideras med beskrivningen av området för prickmark och ej byggbar mark från 40 meter till 30 meter vilket är det avstånd som avsågs.
- Dagvattenutredning daterad 2010-08-30 kommer att uppdateras varvid även planbeskrivning och plankarta kompletteras med uppgifter och bestämmelser gällande dagvattenlösningar.
- Gällande utfarter mot Svinningevägen har avsikten varit att begränsa dessa genom bestämmelse om utfartsförbud på plankartan. Beteckningen har dock fallit bort vid utskrift och kommer att korrigeras till utställning.

- Planbeskrivningen har kompletterats med en beskrivning av huvudmannskapet.
- Generell bestämmelse gällande lovplikt för trädfällning tas bort. För att skydda viktig vegetation appliceras bestämmelsen n2 på fler träd.
- Bestämmelser gällande varsamhet av befintlig bebyggelse har omformulerats. Bestämmelse k1 har ändrats till "Vid tillbyggnad...". Beteckningen k2 har ersatts av f1.
- *Grundkartan har kompletterats och uppdaterats med koordinatkryss.*
- *Befintliga utfarter mot Svinningevägen för fastigheterna Svartgarn 2:103-2:104 och 2:341 ska också förses med utfartsförbud och läggs till i genomförandebeskrivningen.*
- Planbestämmelserna kommer att ändras så att den mindre komplementbyggnaden på Svartgarn 2:180 inte har en bevarandebestämmelse. Huvudbyggnadens bevarandebestämmelse kvarstår. Planbeskrivningen förtydligas för att konstatera att byggnaden är från 1800-talet men att anor finns från 1700-talet.

Yttranden

1. Länsstyrelsen i Stockholms län

Länsstyrelsen bedömer utifrån nu kända förutsättningar att det inte finns skäl att anta att Länsstyrelsen kommer att pröva kommunens beslut att upphäva detaljplanen med stöd av 12 kap. 3 § ÄPBL. Denna bedömning förutsätter att kommunen beaktar de synpunkter som framförs avseende störningsskydd mot trafikbuller, dagvattenhantering och miljö kvalitetsnormer samt klimatanpassning.

Miljö kvalitetsnormer för vatten:

- Länsstyrelsen erinrar om att enligt 2 kap. 2 § ÄPBL ska miljö kvalitetsnormerna följas vid planläggning. Planen bör därför kompletteras med uppgifter om gällande miljö kvalitetsnormer för vatten. Enligt planhandlingarna är förutsättningarna för infiltration dåliga i området. Användning av gröna tak, genomsläpplig markbeläggning etc. kan minska och fördröja avrinningen. Av detaljplanehandlingarna ska framgå vilka konsekvenser planens genomförande får, och hur miljö kvalitetsnormerna beaktas i planen. Recipientförhållanden, dagvattenhantering, renings- och fördröjningsbehov, hur lokalt omhändertagande av dagvatten kan se ut etc. behöver beskrivas.

Buller:

- I planbeskrivningen görs en hänvisning till den bullerutredning som gjordes i samband med planprogrammets MKB och utifrån denna dras slutsatsen att med en placering av föreslagen bebyggelse ca 40 meter från Svinningevägen klaras bullerriktvärden för bostäder. Enligt plankartan ligger dock närmaste gräns för byggrätt för bostadshus ca 30 meter från Svinningevägens närmaste väggkant. Länsstyrelsen anser det vara önskvärt att planbeskrivningen tydligare beskriver bullersituationen inom planområdet och att uppgifter ur bullerutredningen och planprogrammets MKB infogas i planbeskrivningen. Det behöver tydligare beskrivas hur byggrätten och uteplatser regleras så att inga bostäder riskera att beröras av bullernivåer över riktvärden. I de fall där riktvärden för bostadsbebyggelse riskerar att överstigas ska åtgärder för att begränsa bullerpåverkan regleras med bestämmelse i plan. Planområdet har inte ett sådant läge att avsteg för hälften av boningsrummen kan godtas varför planbestämmelsen bör kompletteras med högsta tillåtna bullernivåer utomhus vid fasad 55 dB(A) ekvivalent ljudnivå respektive 70 dB(A) maximal ljudnivå vid uteplats.

Mellankommunala frågor och regionala förhållanden:

- Det planerade området ligger i vissa delar i kanten av en grön kil. Även små intrång i de gröna kilarna riskerar att sambanden på sikt försvagas. Tillväxt, miljö och regionplanering, TMR, vid Stockholms läns landsting har karterat skogen som är mellan 60 och 100 år eller över 100 år men i övrigt finns inga, för Länsstyrelsen kända speciella naturvärden. Det är

positivt att kommunen själv har inventerat och klassat träd med högst bevarandevärde och att man föreslår att det ska krävas marklov för att fälla vissa träd, se vidare om lovplikt för trädfällning nedan.

Klimatanpassning och dagvatten:

- Vid planläggning ska hänsyn också tas till klimataspekter, både frågor om klimatpåverkan och klimatanpassning. När det gäller klimatanpassning gäller framför allt att hantera förändrade nederbördssituationer med risk för kraftigare regn, som får betydelse för utformning av dagvattenlösning. I planhandlingarna bör förslag till dagvattenlösningar tydligare redovisas och vid behov kompletteras med planbestämmelser som reglerar dagvattenhanteringen.

Våtmarker och markavvattning:

- Enligt planhandlingarna finns inom planområdet sanka partier. I det fortsatta arbetet bör det undersökas vilka värden sankmarkerna har och om, och i alla fall på vilket sätt, de påverkas av exploateringen av området. Om våtmarkerna bedöms som värdefulla bör de skyddas från exploatering och påverkan. Våtmarker har i allmänhet höga naturvärden och ingrepp eller påverkan ska så långt som möjligt undvikas.
- Våtmarker i bl.a. Stockholms län omfattas av ett generellt förbud mot markavvattning. Skulle någon del av sankmarkerna tas i anspråk för bebyggelse eller annan anläggning kan det innebära att marken behövs avvattnas. Såväl dispens som tillstånd krävs för att få genomföra markavvattnande åtgärder. Möjlig användning av våtmark som utjämningsmagasin för dagvatten kan övervägas.

Trafikfrågor

- Det är positivt att lokalgator anläggs parallellt inom området så att antalet direktutfarer mot Svinningevägen kan minimeras, i enlighet med vad som anges i planprogrammet för Svinninge. Länsstyrelsen delar dock Trafikverkets synpunkt att det är önskvärt att direktutfarer mot Svinningevägen regleras, föreslagsvis med utfartsförbud i detaljplanen.

Huvudmannaskap:

- Inom detaljplanelagd bebyggelse ska det enligt plan- och bygglagen normalt vara kommunalt huvudmannaskap för allmän plats. I och med den kraftiga nybyggnad och bebyggelseomvandling som pågår och planeras i Österåkers kommun behövs ett sammanhållet huvudmannaskap med helhetssyn och kompetens. Det är inte lämpligt att lägga ett sådant stort ansvar på enskilda vägföreningar. Länsstyrelsen anser att kommunen bör överväga att ta ett kommunalt ansvar som huvudman för väghållningen inom detaljplanelagda områden, särskilt i de tätortsnära bebyggelseområdena nära Åkersberga.
- Länsstyrelsen noterar att frågan om huvudmannaskap inom annan detaljplan, Svinningeudd, för närvarande ligger för prövning hos Mark- och miljööverdomstolen.

Behovsbedömning

- Kommunen bedömer att förslaget inte innebär betydande påverkan på miljön. Länsstyrelsen delar kommunens åsikt. Förhållanden på plats, projektets påverkan på omgivningen och det som kan påverka planens lämplighet, får behandlas och bedömas inom ramen för planarbetet.

Planbestämmelser/Formalia

- Lovplikt för trädfällning föreslås inom planområdet. Mot bakgrund av hur 9 kap. 35 § PBL är utformad, dvs. den bestämmelse som kommer att tillämpas när marklov ska ges, kan konstateras att kommunen oftast kommer att bli tvungen att ge marklov, även i de situationer när det framstår som önskvärt att bevara vegetationen. Om kommunen menar att fler träd ska bevaras än de som redan omfattas av n₂-bestämmelsen bör ytterligare skyddsbestämmelse övervägas.
- Formuleringen av varsamhetsbestämmelserna k₁ och k₂ behöver ses över. Föreslagen bestämmelse k₁ säger att "Vid ny och tillbyggnad ska byggnadens karaktärsdrag *bevaras* i enlighet med planbeskrivningens gestaltungsavsnitt samt kulturmiljöprogram för Svinninge." Åsyftas möjligtvis *ombyggnad* istället för nybyggnad? Med bestämmelsen k₂ regleras att ny bebyggelse ska utformas med hänsyn till områdets karaktär. För bestämmelse som avser ny bebyggelse rekommenderas en hänsynsbestämmelse istället för varsamhetsbestämmelse, med beteckning *f* istället för *k*. De båda bestämmelserna uppfyller heller inte ÄPBL:s krav på tydlighet. Om det inte är möjligt att i bestämmelsen tydligare precisera vad som är byggnadens karaktärsdrag respektive områdets karaktär får hänvisning ske till särskild rubrik i planbeskrivningen där detta närmare beskrivs. Länsstyrelsen rekommenderar att Boverkets "Boken om detaljplanering och områdesbestämmelser" (Boverket 2009) följs vid val av planbestämmelser.
- Plan- och bygglagen (1987:10), ÄPBL, ersattes den 2 maj 2011 av plan- och bygglagen (2010:900), PBL. Det är lämpligt att under en övergångsperiod även på plankartan ange vilken lag som har tillämpats vid framtagandet av planen.

Kommentar

- *Planbeskrivning kompletteras med uppgifter om gällande miljö kvalitetsnormer för vatten samt dess konsekvenser och hur dessa beaktas i planen. Även dagvattenhanteringen beskrivs ytterligare.*
- *Planbeskrivning kompletteras med ytterligare uppgifter ur bullerutredningen. Planbeskrivningen revideras med beskrivningen av området för prickmark och ej byggbar mark från 40 meter till 30 meter vilket är det avstånd som avsågs.*

- *Dagvattenutredning daterad 2010-08-30 kommer att uppdateras varvid även planbeskrivning och plankarta kompletteras med uppgifter och bestämmelser gällande dagvattenlösningar.*
- *De sankta partier inom planområdet som nämns i planbeskrivningen är mindre före detta in- och utägomarker med eftersatt dikning. Inga värdefulla våtmarker som redovisats i Länsstyrelsens eller Skogsvårdsstyrelsens inventeringar förekommer inom planområdet. I "Svinninge Översiktlig MKB" daterad 2005-12-19 pekas ett antal våtmarker samt sumpskogar ut. Inga av dessa områden finns inom planområdet.*
- *Gällande utfarter mot Svinningevägen har avsikten varit att begränsa dessa genom bestämmelse om utfartsförbud på plankartan. Beteckningen har dock fallit bort vid utskrift och kommer att korrigeras till utställning.*
- *Gällande huvudmannaskapsfrågan föreligger särskilda skäl för enskilt huvudmannaskap för allmänna platser. Svinninge är ett blandområde som består av både permanentboende och fritidsboende. Av tradition har enskilt huvudmannaskap tillämpats inom Svinninge som helhet. I området finns även flera nyligen lagakraft vunna detaljplaner med enskilt huvudmannaskap. Planområdet ligger relativt perifert i förhållande till Åkersberga centrum och området karaktäriseras av fritidshus från olika tidsepoker inbäddad i grönska. Vägarna i området är av enkel standard. De gemensamt förvaltade grönområdena utgör en förutsättning för områdets sociala sammanhållning med gemensamma aktiviteter. Planbeskrivningen har kompletterats med en beskrivning av huvudmannaskapet.*
- *Generell bestämmelse gällande lovplikt för trädfällning tas bort. För att skydda viktig vegetation appliceras bestämmelsen n2 på fler träd.*
- *Bestämmelser gällande varsamhet av befintlig bebyggelse har omformulerats. Bestämmelse k1 har ändrats till "Vid om- och tillbyggnad...". Beteckningen k2 har ersatts med f1.*

2. Lantmäteriet

Plankartan:

- Punktprickning på naturmark och gc-väg bör användas konsekvent över hela plankartan.

Grundkartan:

- Grundkartan saknar rutnätskryss och orienterande koordinater i x- och y-led.
- Det saknas information om hur grundkartan är upprättad och när.

Genomförandebeskrivning:

- Enligt punkten 2 ska utfart för fastigheterna Svartgarn 2:108-109 och 2:343-2:344 stängas av när ny lokalgata byggs. Det samma bör gälla

för Svartgarn 2:103-2:104 samt ny föreslagen fastighet utmed Svinningevägen från Svartgarn 2:341.

- Det bör framgå vem som ska bekosta kommande lantmäteriförrättningar.

Kommentar

- *Ingen allmän plats skall punktprickas då byggnadsförbud ändå råder för denna mark.*
- *Grundkartan har kompletterats och uppdaterats.*
- *Befintliga utfarter mot Svinningevägen för fastigheterna Svartgarn 2:103-2:104 och 2:341 ska också förses med utfartsförbud och ska därför läggas till i genomförandebeskrivningen.*
- *Genomförandebeskrivningen har uppdaterats med relevant information.*

3. Trafikverket

Det är positivt att en huvudinfart till området föreslås, samtidigt framgår det inte vad som avses ske med befintliga anslutningar. Trafikverket anser, liksom intentionerna i programmet för Svinninge, att antalet utfarter ska ses över. Ambitionen bör vara att minska antalet direktutfarter från tomterna för att åstadkomma en bättre trafiksäkerhet och tillgänglighet. Det finns goda förutsättningar för detta med redovisat lokalt vägnät som når befintliga tomter. Ett annat skäl till att minska anslutningspunkterna är att den planerade gång- och cykelvägen längs Svinningevägen därmed slipper korsa anslutningspunkterna. Ur trafiksäkerhetssynpunkt bör korsande bilrörelser över en gång- och cykelväg i möjligaste mån undvikas. Det kommer att krävas förbättringsåtgärder vid den föreslagna anslutningspunkten för områdets huvudinfart, exempelvis med avseende på sikten som idag skymms av vegetation. Förbättringsåtgärderna förutsätter att genomförandeaftal tecknas mellan Trafikverket och Österåkers kommun. Trafikverket bekostar inte dessa åtgärder men ska godkänna ny utformning av anslutning innan genomförande, vilket regleras i genomförandeaftalet. Förslagsvis görs ett genomförandeaftal för både gång- och cykelvägen och den nya huvudinfaren. Vad gäller buller är det positivt att planförslaget följer riktvärdena (Boverkets allmänna råd).

Kommentar

- *Enskilda utfarter mot Svinningevägen kommer att stängas.*
- *Ett genomförandeaftal ska tecknas med Trafikverket inför ombyggnad av Svinningevägen inkl. ny GC-bana.*

4. Roslagsvatten

Plankartan:

- Tidigare redovisad va-ritning stämmer ej med de höjder som har angivits i senaste detaljplanen. Spillvatten och dagvatten från ett okänt

område i norr har ett motlut på 3,3 m i planerad väg. En konventionell pumpstation krävs i den norra delen.

- Även angivna gatuhöjder mitt på planen, sträckan med plushöjder +29,5, +19,4, +19,4 verkar vara felaktiga.
- Dagvatten måste ledas över kommunens fastighet 7:194, ska detta område vara ett grönområde? Om inte bör kanske pumpstationen förläggas nedanför området.
- Dagvatten som kommer ned mot Trafikverkets dike har en ganska stor lutning varför någon typ av utjämningsmagasin bör finnas innan dagvattnet når Svinningevägen. Beroende på bebyggelse kan dagvattenmängden vara avsevärd.
- Med tanke på översvämningar som sker idag p.g.a skyfallsliknande regn i samband med klimatförändringar, ska hus förläggas med sitt golv ovan gatunivå. Om detta ej sker måste särskilda åtgärder vidtas. Planerade radhus i norr verkar kunna bli ett sådant område. Detaljplanen ska utformas så att dagvatten alltid kan rinna bort på ytan.
- Spillvatten, dagvatten och vatten ska byggas i planerad utfart mot Svinningevägen. Detaljplanen får ej antas förrän VA-ledningar mm är utbyggda i Svinningevägen. Tidplan för denna VA-utbyggnad ligger bortom år 2016.
- Hur gator och VA ska utformas, ska redovisas innan planen antas.
- Samlingsvägen som mynnar ut mot Svinningevägen i planområdets västra del kan komma att få mycket trafik på sig när de okända planområdena i norr kommer till stånd. Är det då lämpligt att bygga en smal väg på 4,5 meter som ska underhållas via en gemensamhetsanläggning?
- Roslagsvatten har svårigheter att samordna utbyggnaden med tre olika exploatörer. Vad händer om en exploatör ej håller tidplanen, detta kommer att förhindra de bakomliggande exploatörerna. Gata och VA ska byggas samtidigt. Att bygga ut området kommer att vara kostnadsframtungt och inryms ej i nuvarande VA-taxa.
- Återkommer senare angående avfall
- Många frågor kvarstår innan Roslagsvatten kan ge ett slutgiltigt omdöme på den föreslagna planen.

Kommentar

- *Ett separat samordningsmöte kommer att ordnas mellan kommunen och Roslagsvatten samt exploatörer inom planområdet.*
- *Tidplan för utbyggnad av VA-nätet skall överenskommas i samband med att exploateringsavtal upprättas med fastighetsägarna.*

5. AB Storstockholms Lokaltrafik

Området har relativt nära till intilliggande busshållplatser. Dock bör man se till att gång- och cykelanslutningar till dessa fungerar tillfredställande. SL anser

vidare att framkomligheten längs Svinningevägen är av vikt för att linje 629 fortsättningsvis ska kunna fungera som ett attraktivt alternativ till bilen. Därför bör in- och utfarter till den föreslagna/befintlig bebyggelse ordnas in mot lokalgatan snarare än ut mot Svinningevägen, för att minska antalet konfliktpunkter.

Kommentar

- *Planen förutsätter att tomtutfarter samordnas till en utfart i områdets västra del. Befintliga utfarter mot Svinningevägen stängs.*
- *Svinningevägen upprustas och förses med GC-bana med stöd av annan detaljplan.*

6. Storstockholms brandförsvär

SSBF har inte identifierat några särskilda risker med planförslaget. För övrigt förutsätter SSBF att brandvattenförsörjningen anordnas som konventionellt system inom planområdet samt att framkomlighet och tillgänglighet för brandförsvarets fordon beaktas.

Kommentar

- *Roslagsvatten stämmer av brandvattenförsörjningen med Storstockholms brandförsvär inför utbyggnaden.*

7. TeliaSonera Skanova Access AB

Skanova har luftnät till ett antal byggnader inom planområdet, som delvis eventuellt måste byggas om (bifogar karta). Ombyggnad av tele bekostas av den som initierar åtgärden. För ledningssamordning kan Skanova kontaktas.

Kommentar

- *Kanalisation för tele och data förutsätts samordnad med övrig ledningsutbyggnad inom exploateringsområdet.*

8. E.ON Elnät Stockholm AB

E.ON har inget att erinra.

9. Valsätra Tomtägarförening

- *Föreningen motsätter sig den hårda exploateringen som anses sakna stöd i Svinninge planprogram 2005.12.19. Tomterna som berörs är ej obebyggda varför de små tomtstorlekar som föreslås anses oacceptabla. Föreningen yrkar en ombearbetning med större tomtstorlekar enligt planprogrammet, 1500-2000 kvm eller inslag av fastigheter ner mot 1200 kvm om förutsättningarna möjliggör detta.*
- *Det föreslagna området anses kraftigt komma att avvika i karaktär avseende både bebyggelse och täthet. Den lummiga karaktär och*

varsamma förtätning som planprogrammet förordar har helt frångåtts. Föreningen yrkar en omarbetning i linje med planprogrammet.

- Föreningen ifrågasätter de vägar som i förslaget dragits och tvärt avslutas mot angränsande tomter inom föreningen. Dessa vägar föregriper framtida planer vilket ej är acceptabelt. Föreningen yrkar därför att dessa vägar tas bort/avslutas inom berört område.

Kommentar

- *Planområdet består idag av dels villa/fritidshustomter av ordinär Svinninge storlek, dels av mycket stora fastigheter som är mer eller mindre obebyggda. Detaljplanen föreslår därför olika bebyggelsestruktur för olika delar av planområdet i enlighet med resonemanget i planprogrammet.*
- *Redovisade gator mot nordväst är placerade så att de möjliggör sammankoppling med ev. framtida bebyggelse i dessa delar. Kommunen bedömer att möjligheten till interna kopplingar mellan olika delområden är eftersträvansvärt för att reducera trafikarbetet och för att underlätta kontakter mot skola och handel.*

10. Österåkers hembygds- och fornminnesförening

Torpet Svinningelöt är som påpekas i planhandlingarna, av högt kulturhistoriskt värde och omfattar äldre bebyggelse och lämningar av ett ålderdomligt jordbruk. Inom fastigheten i dess södra del finns rester av den äldre Svinningevägen som var i tjänst till slutet av 1920-talet. Flera rester av denna vägsträckning finns inom planområdet, t.ex. sneddade den över fastigheten 2:344 i riktning mot Valsättra gård. Genom planområdets östra del går sockengränsen Östra Ryd-Österåker, som enligt ÖHF:s källor rösdades under 1700-talet. Dessa rösen ska skyddas för eftervärlden. Det mest tydliga finns strax utanför planområdet, nära Svinningevägen. Tyvärr har detta misshandlats genom onödig påmålning. I övrigt inga synpunkter.

Kommentar

- *Lämningar av äldre bebyggelse och vägar bör så långt rimligt bevaras och synliggöras i den framtida bebyggelsestrukturen.*

11. Svartgarn 2:104

- Fastighetsägaren menar att planerna frångår det som tidigare har diskuterats med de boende. Förklaringen tros vara att det nu finns en stark partner som drivit fram att planen ska bli lönsam för den som bygger. Kommunen skulle kanske ha agerat mer hederligt om de erbjudit att köpa de befintliga boendes fastigheter, nu när de driver dem härifrån genom att förstöra den lantliga miljön för att göra ett radhusområde.
- Svampskogen med urskog ersätts av ett kvarter full av folk som inte själva valt att bygga här ute, folk som idag valt förorter med

kommunikationer och service. Barn kommer inte att ha någon skog att leka i och inga andra aktiviteter erbjuds. Det fanns möjligheter för kommunen att bygga i modern anda, ekologiskt, miljövänligt, med nytänk, med tanke på livspussel och människors längtan till naturen. Istället låter man kapitalet styra.

- Fastighetsägaren välkomnade byggnation när man talade om 6-8 hus i skogskanten på marken närmast dem, de ville medverka till att skapa en by där de boende kunde samverka med gemensamma ytor för odling och djur. Här fanns möjlighet att bygga med ny teknik då berget gör det svårt att få ner VA.
- Om de har haft möte där de boende talat om att de blir inträngda mellan Svinningevägen och det nya området, hur kan man då planera in detta? Vem vill byta ängen med lekande barn och djur mot en radhusparkering som närmaste granne, med insyn? För att inte bli inträngd föreslås väg och allmänning på 15-20 meter längs med deras tomter. Ängen som är den enda öppna platsen i området skulle kunna bevaras som en yta för odling och lek, för hela området.
- Alla föreningar har samstämmt kommit fram till en minsta tomtstorlek på 1500-2000 kvm – hur kan man då rita in radhus? De befintliga boende har aktivt valt bort ett gott serviceutbud mot den befintliga miljön som anses vara en kvalitet. Om man hållits sig till en minsta tomtstorlek om 1100-1200 kvm hade det inte blivit en sådan kraftig bebyggelse med konsekvenser på områdets karaktär. Att Roslagsvatten och markägare vill tjäna pengar kan inte vara den enda nämnaren för hur området ska utformas.
- Det är berg och svårt att bygga på platsen, fastighetsägaren är orolig för boendemiljön, framkomligheten och lekmöjligheterna för barn under byggtiden.
- Det finns en stor uppgivenhet i Svinninge inför kommunens sätt att planera och synsätt, många tros komma att flytta. Flera kapitalstarka företagare som driver eget och investerat i att bygga sina hus kommer att ersättas av arbetstagare som arbetar i andra kommuner och har stora behov av kommunal service. Svinninge är ett nybyggarområde som har formats av sina invånare, om kommunen ger möjlighet för detta att fortsätta kan området växa homogent.
- Fastighetsägarens utfart redovisas ej i planen- vad innebär det för dem med den nya vägen? Fastighetsägarens tomt är ej skapad för infart på den smala delen. Om inte en infart kan skapas på den obebyggda granntomten, med konsekvens att det planerade huset backas vilket även förhindrar insyn, så kommer fastighetsägaren att bestrida planen.
- Fastighetsägaren föreslår att det första långa huset som är irriterat norr om tomten, backas nordost ca 7-8 meter och att en allmänning längs vägen lämnas för träd och buskar, så att insyn och trafik kan dämpas.
- Vägen som går upp till de befintliga fastigheterna med utfarter på Svinningevägen behöver ej gå i slinga. Den vägen kan och bör förbli en

- gångata när den kopplas till den nya kraftiga bebyggelsen österöver. Dessutom bör man bygga en infart från andra ändan vid affären och där ha byggtrafiken.
- Att bygga nästan 100 hus skapar mycket transporter av material. Detta kommer störa kraftigt i flera år. Utan en annan byggtillfart kommer fastighetsägaren ej att godkänna planen.
 - Om de boende hade blivit inbjudna i planprocessen hade man kunnat få in fler infallsvinklar om hur vi ska bo här, t.ex. var förskola och skola, plats för lek ligger, var man handlar, ställer bilen och åker kommunalt. Och man hade sluppit arga medborgare och kostsamma processer. Kommunen valde bort ett planmöte, vilket tyder på att demokratin i området är obefintlig, man hade istället kunnat bjuda in till ett kreativt möte om hur området ska utvecklas.

Kommentar

- *Kommunen har förståelse för att planen anses medföra stora förändringar i närmiljön något som också redovisades redan i samband med det informationsmöte som samtliga fastighetsägare kallades till tidigt i processen. Kommunen har aldrig hävdat att den nya bebyggelsen endast skulle omfatta 6-8 hus. Bebyggelsen har dock glesats ut i gränssnittet mot befintliga villor för att inte utgöra en tät skärm.*
- *Planområdet består idag av dels villa/fritidshustomter av ordinär Svinninge storlek, dels av mycket stora fastigheter som är mer eller mindre obebyggda. Detaljplanen föreslår därför olika bebyggelsestruktur för olika delar av planområdet i enlighet med resonemanget i planprogrammet.*
- *Radhus med riktigt små tomter redovisas endast i området mitt emot Svinninge handel. I övrigt redovisas villor eller parhus.*
- *Den nya bebyggelsen och därmed sammanhängande gator är en förutsättning för att kunna stänga befintliga utfarter mot Svinningevägen vilket är mycket angeläget med hänsyn till trafiksäkerheten. Samtliga befintliga hus kommer att kunna få tillfart via det nya vägsystemet.*
- *På lång sikt kommer vägsystemet kunna angöras mot bebyggelse i norr och nordväst så att området därmed får flera alternativa infarter.*

12.Svartgarn 2:180

Fastighetsägaren anser i stort att förslaget är utmärkt, men har reagerat på en punkt. I avsnittet om Kulturmiljön i planbeskrivningen finns lite felaktigheter. Det står att det på Svartgarn 2:180 finns ett torp med anor från 1700-talet, vilket fastighetsägaren vill påpeka bara är anor, ingen byggnad från den tiden finns kvar. Texten ger sken av att det skulle finnas byggnader från 1700-talet kvar. Det står vidare att byggnaden är grönklassad och anses värdefull ur kulturhistorisk synpunkt. Byggnaderna är i planen presenterade som K1, att de ska bevaras. För huvudbyggnaden som är sliten är detta okej men för den andra byggnaden är detta en besvärande klassificering eftersom huset är i så

dåligt skick. För en kommande ägare är detta en stor belastning. Då huset inte är äldre än möjligen sent 1800-tal är detta onödigt. Huset behöver en total genomgripande renovering för att vara beboeligt i modernt avseende. Om denna byggnad blir K1 kommer det troligen att stå och förfalla, ovårt att reparera, vilket ej tycks vara syftet med sådana klassningar. Fastighetsägaren önskar att man tar en titt på detta hus och ändrar klassningen till något mer lämpligt, t ex till att det bara får byggas i motsvarande stil.

Kommentar

- *Planbestämmelserna kommer att ändras så att den mindre komplementbyggnaden inte har en bevarandebestämmelse. Huvudbyggnadens bevarandebestämmelse kvarstår. Planbeskrivningen förtydligas för att konstatera att byggnaden är från 1800-talet men att anor finns från 1700-talet.*

13. Svartgarn 2:491

- Det anses trist att kommunen ej tog till sig de anförda synpunkterna vid arbetet med översiktsplanen.
- Fastighetsägaren tycker att det är bra att området planläggs och att VA-frågan får en lösning.
- Fastighetsägaren anser att planerna bör eftersträva ett villasamhälle med stora tomter utan genomfartstrafik. Liknande tomter finns t ex i västra Stockholm, Solna och Sundbyberg. Det som kännetecknar dessa områden är att man försökt reglera av genomfartstrafiken och att man sänkt hastigheterna till 50 alt. 30 km/h. Man har kvar naturliga kvarter utan uppsamlingsgator och tillåter utfarter mot genomfartsgator. Planerna borde ha arbetat mot en ny genomfartsväg först av allt. När den nya vägen har skapats, behövs inte avstängning av vägar, utfartsförbud, uppsamlingsvägar, rondeller mm. Denna vision innebär också ett minskat vägbuller och medger därmed mer bebyggelse närmast vägen.
- Namnet Valsätra har av okända skäl förvanskats, en rättelse bör därmed ske i samband med detaljplanearbetet.
- Det förefaller helt fel att planera för vägar inom föreliggande planområde utan att ta hänsyn till Valsätra tomtområde. Om detaljplanen vinner laga kraft kommer den att få en starkt styrande effekt mot Valsätra utan att de boende fått vara med i processen i egentlig mening. Det naturliga hade varit att ha en samordnad planering alternativt att planera varje område för sig för att kunna vara självständigt, dvs utan gemensamma vägar. Om det trots allt finns en plan som samhällsbyggnadsförvaltningen ej har redovisat, synes detta strida mot plan- och bygglagen om detaljplanerna styrs efter denna. Fastighetsägaren vill att förvaltningen redovisar hur man tänkt sig vägarna i gränsnittet mot Valsätra. Utfarten från planområdet kommer att i betydande utsträckning påverka en av tomterna inom Valsätra. Därför bör

den samordnande utfarten placeras på annan plats. Det är orimligt att påverka Valsätra tomtområde på detta sätt utan att de aktivt får delta i planeringen.

- Det förefaller finnas en risk att Valsätra får ta emot mer dagvatten p.g.a. lutningen mot Valsätra, när ett antal ytor hårdgörs. Detta bör motverkas genom att leda bort vattnet inom planområdet med hjälp av diken, vilket ju föreslås. Det är dock viktigt för Valsätra att detta kvalitetssäkras.

Kommentar

- *Fastigheten gränsar inte till planområdet varför fastighetsägaren inte är sakägare.*
- *Vägstrukturen i planområdet uppfyller de krav som efterfrågas även om den i framtiden kommer att kunna kopplas till angränsande områden.*
- *Redovisade vägområden mot angränsande mark innebär endast att planen möjliggör koppling till angränsande områden om så önskas.*
- *Aktuellt planområde avvattnas i huvudsak mot sydost genom föreslagna diken i anslutning till vägsystemet medan angränsande områden i nordväst i huvudsak avvattnas mot Valsättravägen. Dagvattenfrågorna kommer att studeras vidare i samband med genomförandet.*
- *Traktnamnet "Valsättra" skall enligt Lantmäteriet och kommunens vägnamnsberedning stavas med två "t".*

14. Svartgarn 2:492

Stickvägen till fastighetsägarens tomt anses märkligt placerad, den leder rakt upp mot det högsta partiet i terrängen, en bergknalle. Vore det inte bättre med tanke på ev. framtida anslutning att förlägga vägen ett tjugotal meter längre åt nordost, där det finns en svacka mellan höjderna och redan en väg som leder till grannens tomt, 2:386? Är vägen placering verkligen gjord med tanke på eventuell framtida vägdragning eller handlar det mer om att skapa förutsättning för "bättre" tomtindelningar inom planområdet?

Kommentar

- *"Stickvägen" är placerad i lågpunkten vilket ger möjlighet till bra väg och dikesplacering både med hänsyn till aktuell plan och till ev. framtida planering i nordost.*

Lars Barrefelt
Stadsarkitekt

Fredrik Meurling
Planeringsarkitekt Sweco

**Detaljplan för Valsättra del 1,
Svinninge, Österåkers kommun, Stockholms län.**

Ett förslag till detaljplan Valsättra var på samråd under tiden 27 augusti 2012 till 21 september 2012 och på utställning 27 februari – 31 mars 2014.

Inkomna skriftliga synpunkter från och i anslutning till utställningen sammanfattas och kommenteras i detta utlåtande.

Inkomna yttranden

Remissinstanser

1. Lantmäteriet
2. E.ON
3. Roslagsvatten AB
4. Vattenfall
5. Österåkers hembygds- och fornminnesförening
6. Trafikverket
7. Trafikförvaltningen (SLL)
8. Valsättra Tomtägarförening

Sakägare

9. Svartgarn 2:23
10. Svartgarn 2:386
11. Svartgarn 2:104
12. Svartgarn 2:492

Övriga

13. Svinninge 2:4

Inkomna yttrande efter utställningstidens slut

14. Länsstyrelsen

Sammanfattning av revideringar av utställningsförslaget

- Diverse tillägg och justeringar på plankartan har gjorts för att öka tydligheten. Bland annat har grundkartan uppdaterats och bestämmelser för friliggande och parhus uppdateras.
- Förtydligande av dagvattenhantering och anslutningspunkter har gjorts i planbeskrivning och genomförandebeskrivning.
- En vändplan har införts på plankartan på fastigheten Svartgarn 2:179.
- Behovet att dimensionera upp befintlig trumma under Svinningevägen har studerats och är beskrivet i den va-utredning som finns gjord. Resultatet har förtydligats ytterligare i planhandlingarna.
- Genomförandebeskrivningen har kompletterats med uppgift om hur nödvändiga åtgärder kan säkerställas och vilka som ansvarar för att åtgärderna genomförs.
- Bestämmelse om bullerkrav på nya bostäder har införts i linje med länsstyrelsens yttrande. Prickmark som möjliggör uppförande av bullerplank har lagts in i plankartan.
- Förtydligande av planbestämmelsen e_3 har gjorts. Bestämmelsen n_2 kompletteras med en administrativ bestämmelse om lovplikt för träd som omfattar denna bestämmelse.
- Bestämmelser om minsta tomtstorlek och byggrätt har införts och kommunicerats till berörda fastigheter längs Svinningevägen.

1. Lantmäteriet

Grundkarta

- Grundkartan är inaktuell. Förändringar i fastighetsindelningen har skett sedan juli 2013.
- Rättigheter saknas i grundkartan.

Grundkarta/planbestämmelser

- Beteckning GCVÄG, placerad utanför det område som avses, saknar hänvisningspil till aktuellt område.
- Bestämmelsen "fril" finns angivet på ett kvartersmarksområde i plankartan men beskrivning av bestämmelsen saknas under "Placering, utformning, utförande" i planbestämmelserna.
- Begreppet tomtstorlek används felaktigt för fastighetsstorlek. Fastighet definieras i 1 kap JB och är ett äganderättsligt begrepp. Tomt finns i PBL och i MB och är ett funktionellt begrepp.
- Beskrivningen av bestämmelsen "fril/parhus" är otydlig/svår att förstå.
- Under "Gator och trafik" i planbeskrivningen anges dels att insticksgator kommer att bli nödvändiga att anordna inom kvartersmark, dels att parkering ska anordnas i ett kvarter i nordost. Plankartan innehåller dock inga reserverade utrymmen för gemensamhetsanläggningar alternativt fastighetsindelningsbestämmelser varför möjligheten att bilda gemensamhetsanläggningar kommer att prövas i kommande lantmäteriförrättningar i enlighet med anläggningslagen.
- På plankartan redovisas endast ett u-område. Lantmäteriet förutsätter att inga andra allmännyttiga ledningar kommer att behöva förläggas/är förlagda inom kvartersmark.

Planbeskrivning

- Under "Teknisk försörjning" och "Vatten och avlopp" anges att ledningsrätt för avledning av spillvatten måste säkerställas för en av de nya tomterna inom del av 2:180. Stycket är otydligt/missvisande.
- Ledningsrätt kan inte bildas för enskilda fastigheters behov. Vill man säkerställa att exempelvis servitut för spillvattenledning kan bildas måste fastighetsindelningsbestämmelser införas. I övrigt prövas bildande av servitut enligt fastighetsbildningslagen.

Genomförandebeskrivning

- Under "Ansvarsfördelning & huvudmannaskap": Det är inte självklart att en gemensamhetsanläggning enligt AL kan inrättas avseende dagvattenhanteringen. Det kan även eventuellt vara fråga om vattenverksamhet enligt 11 kap MB.

Kommunens kommentar

- Grundkartan har uppdaterats med rättigheter och koordinatnät.
- Pil för GC-väg och beskrivning för "fril" är införd på plankartan.
- Beskrivningen av bestämmelsen fril/parhus har justerats.
- Planbeskrivningen har förtydligats avseende avledning av spillvatten inom del av 2:180.

- Påtalade anslutningspunkter kommer att ske i mötet mellan kvartersmark och allmänplatsmark.
- Områdets dagvatten ansluter nedströms till det kommunala dagvattennätet innan det når slutrecipient.

2. E.ON

Ingen erinran

3. Roslagsvatten AB

VA

- Inom exploateringsområdet ansvarar exploatörerna för va-utbyggnaden och bekostar densamma. Handlingarna innehåller en felaktig formulering om att Österåkersvatten har detta ansvar.

Avfall

- Sophämtning vid fastighet på stickväg kommer enbart kunna ske om vändplan med 9m radie anläggs. I annat fall måste boende lämna hushållsavfallet vid stickvägens anslutning till lokalgatan

Allmänt

- Inga synpunkter.

Kommunens kommentar:

- *Korrigerig av texten kommer att göras så att det framgår att Roslagsvatten övertar en besiktigad anläggning som bekostats av exploatörerna. Enligt exploateringsavtalet kommer exploatören ansvara för utbyggnad av VA, natur samt dagvatten.*
- *Avsikten är att de boende lämnar sitt avfall vid stickvägens början, dvs vid vägslingan. En mindre vändplan kommer att placeras i slutet av stickvägen på fastigheten 2:179*

4. Vattenfall

Vattenfall har inga elanläggningar inom och i närheten av planområdet och har därför inget att erinra.

5. Österåkers hembygds- och fornminnesförening (ÖHF)

Torpet Svinningelöt är som påpekas i planhandlingarna, av högt kulturhistoriskt värde och omfattar äldre bebyggelse och lämningar av ett ålderdomligt jordbruk. Inom fastigheten i dess södra del finns rester av den äldre Svinningevägen som var i tjänst till slutet av 1920-talet. Flera rester av denna vägsträckning finns inom planområdet, t.ex. sneddade den över fastigheten 2:344 i riktning mot Valsättra gård. Genom planområdets östra del går sockengränsen Östra Ryd-Österåker, som enligt ÖHF:s källor rösdades under 1700-talet. Dessa rösen ska skyddas för eftervärlden. Det mest tydliga finns strax utanför

planområdet, nära Svinningevägen. Tyvärr har detta misshandlats genom onödig påmålning. I övrigt inga synpunkter.

Kommunens kommentar:

- *Lämningar av äldre bebyggelse och vägar utanför planområdet behandlas inte i denna detaljplan. Utformningen av planen medger ett bevarande av det centrala stråket som varit åkermark tidigare och nu planläggs som parkmark och naturmark. En bevarandebestämmelse finns för den äldre byggnad som tillhör gården.*

6. Trafikverket

- Trafikverket har tidigare yttrat sig i samrådsskedet och i planprogrammet för hela Svinninge. Yttrandet har framförallt behandlat anslutningar från de befintliga fastigheterna mot Svinningevägen, den samlade anslutningen från det nya vägnätet inom planområdet samt vägtrafikbuller.
- Trafikverket noterar att utställningshandlingarna har kompletterats med utfartförbud för ytterligare en fastighet (Svartgarn 2:104) men ställer sig frågande till avsaknaden av utfartsförbud mot Svinningevägen för fastigheten Svartgarn 2:180.
- Det är positivt att plankartan försetts med utfartsförbud men Trafikverket anser att formuleringen i planbeskrivningen inte tydligt reglerar de befintliga utfarternas stängning. Det är viktigt för cykeltrafiksäkerheten i att utfarterna verkligen kommer att stängas. Trafikverket önskar därför att detaljplanen ger som villkor att den som önskar att utnyttja den utökade byggrätten vid en bygglovsansökan, även förpliktigas att trafiksäkra anslutningar mot det inre vägnätet. Samt förpliktigas att ta bort de befintliga utfarterna (med stöd av PBL, 2010:900 4 kap. 14 §).
- Det förutsätts att genomförandeaftalet som nämndes i samrådsredogörelsen har upprättats och att arbetet med utformningsfrågorna för den samlade anslutningen till Svinningevägen genomförs inom avtalets ramar.
- Det finns fastigheter som har bullernivåer som ligger nära gällande riktvärden och som kommer att ha behov av bullerskydd vid ökad trafik. Trafikverket önskar att poängtera att kostnader för sådana bullerskydd främst ligger hos den enskilda fastighetsägaren/exploatören och i andra hand hos kommunen som upprätter detaljplanerna som ger ökad trafik på grund av ny bebyggelse. Det förutsätts att åtgärderna i dessa fall tar utgångspunkt i den prognosticerade trafikökningen och att befintlig bebyggelse också kommer att inkluderas i dessa åtgärder.

Kommunens kommentar:

- *Utfartsförbud Svartgarn 2:180 bedöms inte som nödvändigt vid befintlig utfart då utfarten har en god sikt och stoppmöjligheter innan angöringen till Svinningevägen.*
- *Kommunen har kompletterat beskrivningen i genomförandebeskrivning respektive planbeskrivning angående stängning av utfarterna.*
- *Genomförandeaftalet kommer att vara klart innan detaljplanens antagande.*
- *Bestämmelse om bullerkrav på nya bostäder har förts in i linje med länsstyrelsens yttrande. Prickmark som möjliggör uppförande av bullerplank är infört i plankartan.*

7. Trafikförvaltningen

Ingen erinran

8. Valsättra Tomtägarförening

- Valsättra Tomtägarförening är emot "den mycket hårda exploateringen" som anses sakna stöd i Svinninge Planprogram/2005-12-19. Föreningen önskar en omarbetning av samrådsförslaget så att detaljplanen ligger mer i linje med planprogrammet. Det vill säga med betydligt större tomter på 1200-1500 m².
- Karaktären i området kommer att avvika kraftigt (både i täthet och bebyggelse) i förhållande till övriga delar i närliggande områden. Föreningen önskar att planförslaget omarbetas i linje med planprogrammets inriktning gällande "lummig karaktär och varsam förtätning".
- Det är inte acceptabelt att de föreslagna vägarna föregriper framtida planer genom att avslutas tvärt mot angränsande tomter i Valsättra Tomtägarförening. Föreningen önskar att dessa vägar tas bort/avslutas inom berört område.

Kommunens kommentar:

- *Planområdet består idag av dels villa/fritidshustomter av ordinär Svinninge storlek, dels av mycket stora fastigheter som är mer eller mindre obebyggda. Detaljplanen föreslår därför olika bebyggelsestrukturer för olika delar av planområdet i enlighet med resonemanget i planprogrammet.*
- *Redovisade gator mot nordväst är placerade så att de möjliggör sammankoppling med ev. framtida bebyggelse i dessa delar. Kommunen bedömer att möjligheten till interna kopplingar mellan olika delområden är eftersträvarsvärt för att reducera trafikarbetet och för att underlätta kontakter mot skola och handel.*

9. Svartgarn 2:23

De föreslagna tomterna är alldeles för små. Deras framtida invånare kommer att med all sannolikhet betrakta angränsande större tomter som park-/strövområden. Det är märkligt med vägarna som utmynnar blint i Svartgarn 2:492 och Svartgarn 2:24. De föregriper planen för Valsättra del 2.

Kommunens kommentar

- *Hänvisar till svaret för Valsättra Tomtägarförening.*

10. Svartgarn 2:386

Fastighetsägaren anser att detaljplanen kommer att medföra "överexploatering och total förödelse av en vacker bergshöjd, med höga naturvärden." Att genomföra detaljplanens delar kan bara ske med hjälp av "mycket dynamit". Detta är inte bra för ett landskap och kan skapa "en landskapsarkitektonisk katastrof". De nya husen kommer inte att klara av bullerriktvärden eftersom trafiken minst kommer att fördubblas de kommande år. Därför finns restriktioner för byggandet i området, inte för att bevara kvaliteterna i landskapsbilden som detaljplanen beskriver.

2014-08-25 rev. 2015-03-13

Det är tveksamt att Vägverket har accepterat väglösningen där trafiken från området slussas ut på Svinningevägen efter en "helt skymd 90 graders kurva" som är "knasig och livsfarlig".

Jordlagret kommer att torka ut när skogen i området försvinner och därför kommer de träden som i detaljplanen anses vara bevarandevärda falla av sig själv.

Fastighetsägaren har inte förtroende för lösningen för hanteringen av de stigande dagvattenmängderna vid regn med hjälp av makadamdiken. "Ska det sprängas ut diken i berget?" "Hur rensar man de makadamdiken som kan finnas på de lägre belägna gamla odlingslotterna när de sätts igen av naturprodukter?"

Fastighetsägaren håller inte med kommunen om att det inte behövs göras en miljöbedömning: Det finns i området "åtskilliga biotop-pärlor" men detta har inte uppmärksammats av kommunen. Antigen på grund av ointresse för "naturflummeri" eller på grund av "medvetet blundande".

Det genomfördes för några år sedan en fältstudie och inventering över hela Valsätra bekostad av fastighetsägaren. Resultatet kommer att redovisas i ett annat sammanhang. Fastighetsägaren är tveksam till om planförslaget är realiserbart och frågar: "Vad är det som jag har fått "förmånen" att yttra mig om? Ett förslag som ändras om det inte går att genomföra?".

Kommunens kommentar

- En bullerutredning som tog utgångspunkt i framtida trafikflöden genomfördes 2005. Denna visar på att befintlig bebyggelse som ligger ca 30 meter från Svinningevägen, vilket även föreslagen bebyggelse kommer att göra, klarar bullerriktvärden. Dessutom kommer planen medge möjligheten att uppföra bullerplank om så skulle behövas för att klara riktvärdena. En planbestämmelse angående bullerriktvärden har lagts in på plankartan.
- Den ovan nämnda farliga kurvan på Svinningevägen kommer att förändras i samband med utbyggnad av GC-väg vilket möjliggör en utveckling för ökad säkerhet och minskade hastigheter.
- Dagvattenhanteringen kommer inte enbart lösas genom makadamdiken. Hanteringen sker genom en kombination av lokalt omhändertagande i form av infiltration på fastighetsmark samt avledning via öppna diken.
- För hela Svinninge finns en översiktlig miljökonsekvensbeskrivning med behovsbedömning godkänd 2005-12-19 av kommunfullmäktige. I den görs avvägningar för de kommande detaljplaner som bedöms medföra, respektive de kommande detaljplaner som inte bedöms medföra, betydande miljöpåverkan vid detaljplanering. Valsättra del 1 är en av de planer som inte bedöms medföra betydande miljöpåverkan, varför ingen separat MKB erfordras. Bedömningen grundades på att planområdet inte berör något Natura 2000-område. I planarbetet har en översyn av behovsbedömningen genomförts specifikt för Valsättra del 1 enligt kriterier i MKB-förordningen bilaga 4 enligt 5 kap. 18§ PBL. Kriterierna behandlar områdets egenskaper och vilken påverkan och effekt som detaljplanen innebär. Planområdet är redan ianspråktaget för bostadsändamål och naturområde vilket innebär att inga motstridiga verksamheter tillåts.

11. Svartgarn 2:104

Fastighetsägaren kommer att påverkas av två detaljplaner i området varav Valsättra del 1 är den ena. Detta kommer att ge mycket ny bebyggelse runt fastighetsägarens tomt med tillkommande störningar.

Den föreslagna bebyggelsestrukturen känns inte så varierad som det beskrivs av kommunen. Fastighetsägaren föreslår att göra tomtstorleken på vissa tomter större. Tomterna väster om fastighetsägaren har föreslagits tre villor. Fastighetsägaren föreslår två tomter "istället för tre mycket smala tomter".

Fastighetsägaren frågar efter möjligheten att lösa in en liten del av tomten väster om dennes tomt som är som en tårtbit och det gör en parkeringslösning svår. "kommunen löser in en del av min tomt när cykelvägen byggs, kan detta kvittas här på något sätt?" Det föreslås skapa en infart till området längre bort mot området vid Svinninge Handel som kan användas av byggtrafiken i området.

Kommunens kommentar

- Hänvisar till svaret till Valsättra Tomtägareförening.
- Infart för byggtrafik behandlas inte i detaljplanen. Det är troligt att den tänkta vägstrukturen inom området kommer att användas även för byggtrafik då övriga infartsriktningar är för branta.
- Den del som tas i anspråk för cykelvägen kan inte kvittas med någon annan intilliggande mark då den marken ägs av privata fastighetsägare och inte kommunen.

12. Svartgarn 2:492

Fastighetsägaren har redan i samband med samrådsutställningen hösten 2012 framfört synpunkter angående den planerade vägdragningen inom området Valsättra 1. Men upprepar frågan " varför mynnar en av vägarna i det planerade området mot min tomt där topografin är som allra brantast?" Det finns en naturlig sänka i landskapet ca 20 nordost om denna punkt där fastighetsägaren anser att vägen skulle passa bättre. "Varför har en väg som uppenbarligen är tänkt att fortsätta in på min mark i framtiden lagts just på detta sätt av arkitekten?"

Kommunens kommentar

- "Stickvägen" är placerad i lågpunkten vilket ger möjlighet till bra väg- och dikesplacering både med hänsyn till aktuell plan och till ev. framtida bebyggelse i nordost. Placeringen är gjord även med anledning till "bakomliggande" topografi för att hitta lämpligaste läge för hela sträckan vid en eventuell vägdragning genom området.

13. Svinninge 2:4

Fastighetsägaren föreslår att husbebyggelsen begränsas till 1,5 våningar istället för två våningar. Detta för att bevara områdets kulturmiljö i förening med den kuperade topografin. Fastighetsägaren representerar torpet Karlberg Svinninge 2:4, Svinningevägen 78, precis utanför planområdet. De unika torpmiljöerna bör bevaras och ny bebyggelse i närheten av torp- och skogsmiljöer bör anpassas dessa miljöer genom att

begränsa höjden och omfattningen på bebyggelsen.

Kommunens kommentar

- *Bevarandebestämmelse finns i planen för den äldre bebyggelsen. Den mark som historiskt använts som åker och betesmark planläggs i huvudsak som parkmark och naturmark för att bevara den karaktär som den marken historiskt sett besitter. Det finns bestämmelser i planen som begränsar ny bebyggelse till två våningar.*

14. Länsstyrelsen

Länsstyrelsen bedömer utifrån nu kända förutsättningar att det inte finns skäl att anta att Länsstyrelsen kommer att pröva kommunens beslut och upphäva detaljplanen med stöd av 12 kap. 3 § ÄPBL. Denna bedömning förutsätter att kommunen beaktar de synpunkter som framförs nedan avseende störningsskydd mot trafikbuller, dagvattenhantering och miljökvalitetsnormer.

Dagvatten och Miljökvalitetsnorm för vatten

Länsstyrelsen har tagit del av dagvattenutredningen för Valsättra, daterad 2010-08-30. Huvudprincipen är att dagvattnet från tak, gårdar, vägar och gångbanor ska avledas genom trög avledning via diken till befintligt dike utmed Svinningevägen till Norsundet.

- För att dagvattenhanteringen i planområdet ska kunna fungera, förutsätts att diket utmed Svinningevägen utanför planområdet klarar att ta emot områdets dagvatten. Diket utmed Svinningevägen ska enligt planhandlingarna studeras vidare i samband med projektering, för att se huruvida det behöver dimensioneras upp för att klara höga flöden vid nederbörd. Behov kan även finnas av att dimensionera upp befintlig trumma under Svinningevägen. Vid beräkning av framtida flöden och fördröjningsbehov ska hänsyn även tas till förväntat kraftigare nederbörd på grund av klimatförändringar.
- Innan planen förs till antagande bör kommunen komplettera planhandlingarna med uppgift om hur nödvändiga åtgärder kan säkerställas och vilka som ansvarar för att åtgärderna genomförs. Av planförslagets genomförandebeskrivning framgår endast vad som ska ske inom planområdet.
- Dagvattenutredningen redovisar även att det finns två platser inom planområdet där vatten periodvis blir stående. Länsstyrelsen erinrar om att igenläggning eller flytt av diken är vattenverksamhet, så även utfyllnad i vattenområde. För vattenverksamhet är utgångspunkten att det krävs tillstånd från mark- och miljödomstolen. För vissa mindre omfattande vattenverksamheter räcker det att anmäla dem till Länsstyrelsen. Det bör framgå av planbeskrivningen vilka prövningar enligt miljöbalken som kan komma att behöva ske.

Buller

Framtagen bullerutredning är redovisad på en översiktlig nivå. Närmaste byggrätt

för bostadshus föreslås ca 30 meter från Svinningevägens närmaste väggkant, enligt kommunen är detta till viss del för att kunna klara bullerriktvärdena. Det går dock inte att av bullerutredningen utläsa om detta avstånd är tillräckligt för att klara gällande riktvärden för trafikbuller. I fall där riktvärden för bostadsbebyggelse riskerar att överskridas behöver framtida bullervärden vid bostäder beräknas. Om bullerutredningen visar att det finns risk för överskridanden anser Länsstyrelsen att planen också kompletteras med bestämmelse om att den ekvivalenta ljudnivån 55 dBA inte får överskridas vid bostadsfasad, och att 55 dBA ekvivalen- respektive 70 dBA maximalnivå inte får överskridas på uteplats. Finns behov av bullerskärm bör sådant skydd regleras i planen. Även om det inte är klarlagt att bullerskydd kommer att behövas, bör planbestämmelsen "prickmark" ändras så att plank inte hindras. Lämplig formulering kan vara "byggnad får inte uppföras". För skyddsåtgärder som behöver samordnas för flera fastigheter bör även framgå hur detta kan genomföras.

Trafiksäkerhet

Det är positivt att kommunen lagt in utfartsförbud utmed stora delar av Svinningevägen. Länsstyrelsen delar dock Trafikverkets synpunkt att kommunen även bör införa utfartsförbud för fastigheten Svartgarn 2:180. Det är av betydelse att man i samband med framtagande av detaljplanen studerar och redovisar lämplig anläggning till fastigheterna inom planområdet. Av planen bör även vändmöjlighet för renhållningsfordon framgå.

Planbestämmelser/formalia

Av planbeskrivningen framgår att avsikten med bestämmelsen "n2" är att förhindra att särskilt markerade värdefulla träd faller. Möjligheten att kontrollera trädfällning i detaljplanen förutsätter att planen också reglerar lovplikt för trädfällning. Planbestämmelsen n2 ska således även följas upp av en administrativ bestämmelse om lovplikt för träd som omfattas av egenskapsbestämmelsen n2. Med planbestämmelsen "e3" regleras att terrass om högst 25 kvadratmeters byggnadsarea får uppföras utöver tillåten byggnadsarea. För en- och tvåbostadshus krävs, under vissa förutsättningar, normalt inte bygglov för att exempelvis anordna skyddade uteplatser eller bygga skärmtak. Vad kommunen avser med denna bestämmelse är otydligt. Otydliga planbestämmelser kan ge svårigheter i tillämpningen av planen. Kommunen bör förtydliga vad avsikten är med föreslagen bestämmelse.

Tillgänglighet

Vid planläggning och i ärenden om bygglov enligt plan och bygglagen ska bebyggelse och byggnadsverk utformas och placeras på den avsedda marken på ett sådant sätt som är lämpligt med hänsyn till att exempelvis möjligheter för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga att använda området. Det är viktigt att vid utformningen av detaljplanen beakta möjligheten att anpassa området till dagens krav, så att det inte i bygglovsskedet uppstår problem vad avser tillgängligheten. Utformning av planen bör ske i samråd med bygglovsavdelningen.

Behovsbedömning

Kommunen bedömer att förslaget inte innebär betydande påverkan på miljön.

Länsstyrelsen delar kommunens åsikt. Förhållanden på plats, projektets påverkan på omgivningen och det som kan påverka planens lämplighet, får behandlas och bedömas inom ramen för planarbetet.

Kommunens kommentar

- *Dagvattenhantering: Behovet att dimensionera upp befintlig trumma under Svinningevägen har studerats och är beskrivet i den va-utredning som finns gjord. Resultatet har förts in och förtydligats i planhandlingarna. Nödvändiga arbeten med dagvattentrummor genomförs f.n. i samband med förbättring av Svinningevägen i samverkan med Trafikverket. En övergripande dagvattenutredning där avrinningsmängder och föroreningsförhållanden redovisats har genomförts. Erforderliga åtgärder som ökning av vägtrummor, utjämningsdammar etc. har inkluderats i respektive detaljplaner där avrinningsvägarna passerar.*
- *Genomförandebeskrivningen kommer att kompletteras med uppgift om hur nödvändiga åtgärder kan säkerställas och vilka som ansvarar för att åtgärderna genomförs.*
- *En anmälan till länsstyrelsen avseende vattenverksamhet kommer att göras när så är påkallat.*
- *Kommunen gör bedömningen att gällande bullerriktvärden kommer att innehållas vid avståndet 30 m från väggkant bl.a. med hänsyn till topografin. Pågående upprustning av Svinningevägen med refuger och fartreducerande gupp bedöms medföra att hastigheten och bullernivåerna sänks. Bestämmelser om bullerkrav på nya bostäder redovisas på plankartan. Prickmark som möjliggör uppförande av bullerplank har lagts in i plankartan.*
- *Utfartsförbud vid den befintliga utfarten från Svartgarn 2:180 bedöms inte som nödvändigt då utfarten har god sikt och stoppmöjligheter innan angöringen till Svinningevägen. Utfartsförbud har dock lagts in för del av fastigheten. Vägstrukturen är sådan att renhållningsfordon kan röra sig i cirklar i området utan återvändsgator. De stickgator som faktiskt kommer att finnas löses med att uppsamlingsplats för avfall finns i anslutning till vägslingan.*
- *Förtydligande av planbestämmelsen e₃ har gjorts. Bestämmelsen n₂ har kompletterats med en administrativ bestämmelse om lovplikt för träd som omfattas av denna bestämmelse.*
- *Detaljplanarbetet har skett i kontinuerlig kontakt och kommunikation med kommunens bygglovsavdelning bl.a. beträffande tillgänglighet.*

Lars Barrefelt
Stadsarkitekt

Fredrik Meurling
Planarkitekt, FPR MSA

2015-04-09

**Detaljplan för Valsättra del 1,
Svinninge, Österåkers kommun, Stockholms län.**

Förslag till detaljplan för Valsättra del 1 var utsänt på samråd under tiden 27 augusti 2012 till 21 september 2012 och på utställning 27 februari till 31 mars 2014.

Inför antagande har några felaktiga bestämmelser noterats varför följande ändringar och revideringar har gjorts:

Gällande fastigheterna:

Svartgarn 2:103
Svartgarn 2:104
Svartgarn 2:108
Svartgarn 2:109
Svartgarn 2:180
Svartgarn 2:341
Svartgarn 2:343
Svartgarn 2:344

- Bestämmelse gällande minsta tomtstorlek om 1500 kvm har införts för angivna fastigheter som gränsar mot Svinningevägen.
- Möjliga styckningar har redovisats på illustrationsplanen.
- Därutöver har redaktionella ändringar gjorts på plankarta och illustrationsplan.

Gällande styckningslotten av Svartgarn 2:180 närmast Svinningevägen:

- Bestämmelse gällande minsta tomtstorlek om 1500 kvm har införts. Denna bestämmelse fanns med under samrådet men hade fallit bort i utställningshandlingen.
- Likaså har bestämmelse om största byggnadsarea 15 % av tomtarean dock max 180 kvm införts. Komplementbyggnader och biutrymmen får därutöver uppföras med max 35 kvm byggnadsarea.
- Utfartsförbud har lagts in för del av gränsen mot Svinningevägen. Befintlig infart bibehålls dock i nuvarande läge.
- Därutöver har redaktionella ändringar gjorts på plankarta och illustrationsplan.

2015-04-09

Då dessa ändringar har gjorts efter utställning av detaljplanen gick kommunen ut med en underrättelser till berörda fastighetsägare. Möjlighet att lämna synpunkter på föreslagna förändringar fanns under en period mellan den 18:e mars och 7:e april.

Inkomna yttranden

Sakägare

1. Svartgarn 2:180

Ingen erinran.

Lars Barrefelt
Stadsarkitekt

Nisse Örnberg
Planarkitekt, Sweco

Datum 2015-03-13
Dnr KS 2012/0080-214

Detaljplan Valsättra del I

Bakgrund

Kommunen har efter samråd och utställning upprättat detaljplan för Valsättra del 1 som en del av den samlade detaljplaneläggningen av Svinninge. Kommunstyrelsen återremitterade 2015-01-12 (KS §1:6) detaljplanen för förtydliganden beträffande bullerstörningar, dagvattenhantering samt lokalisering av infart till planområdet.

Förvaltningens kommentarer

Återremisen baserade sig på Miljöpartiets yttrande vilket i sin tur bl.a. baserades på länsstyrelsens utställningsyttrande.

- Länsstyrelsen har i sitt utställningsyttrande lyft frågan om dagvattenhanteringen från området och hur ansvaret för nödvändiga åtgärder regleras. Plan- och genomförandebeskrivning har förtydligats i syfte att bättre klargöra hur genomförandeansvaret fördelats i de olika detaljplaner genom vilka dagvattenstråket passerar. Avrinningen från Valsättra del 1 ansluter till diken och trummor under Svinningevägen vilka f.n. uppgraderas i samverkan med Trafikverket i anslutning till pågående utbyggnad av GC-väg. Avrinningen ansluter vidare till de överordnade dagvattenstråken mot Norsundet för vilka kommunen ansvarar.
- Länsstyrelsen efterlyste även förtydliganden av bullersituationen. Detaljplanen har kompletterats dels med bestämmelse om att riktvärden för buller skall innehållas vid fasad till bostadsbyggnad och på uteplats. Vidare har bestämmelsen för prickmark längs Svinningevägen ändrats så att bullerplank får uppföras om så skulle krävas. Förvaltningens bedömning är dock att föreskrivna riktvärden kommer att innehållas utan plank då hastigheten på Svinningevägen kommer att sjunka efter ombyggnad med refuger och fartreducerande gupp samt sänkt skyltad hastighet.
- Miljöpartiet ifrågasatte vidare lämpligheten av föreslagen anslutningsväg till planområdet och föreslog en alternativ placering med cirkulation vid Hästängsuddsvägen. Förvaltningen noterar att den nu föreslagna placeringen är den enda möjliga med hänsyn till lutningsförhållandena och att Trafikverket inte har haft någon erinran mot placeringen. På sikt avses planområdet även kunna få väganslutning till framtida bebyggelse i norr och nordost.
- Beträffande kollektivtrafikförsörjningen kan konstateras att planområdet ligger med direkt anslutning till två hållplatser på Svinningevägen och att turtätheten kan förväntas öka på sikt i och med den omfattande förtätningen i Svinninge.
- Vidare har felaktiga planbestämmelser redigerats på plankartan. Dessa ändringar har kommunicerats med berörda fastighetsägare.

Kent Gullberg
Samhällsbyggnadschef

Joe Lindström
Arkitekt

KS § 8:7

Dnr. KS 2015/0157-425

Bullerskyddsprogram och regler för bidrag till bullerdämpande åtgärder vid kommunens gator och vägar

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

1. Bullerskyddsprogram för Österåkers kommun antas.
2. Regler för bidrag till bullerdämpande åtgärder vid kommunens gator och vägar antas. Reglerna gäller från och med den 1 augusti 2015.
3. Bidragen finansieras inom Kommunstyrelsen budgetram.

Sammanfattning

Kommunen har som väghållare ett ansvar för störningar orsakade av trafikbuller. Samhällsbyggnadsförvaltningen har utarbetat ett bullerskyddsprogram och regler för bidrag till enskilda för att minska störningar.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens planarbetsutskott har behandlat ärendet 2015-05-06, § 4:9.
- Samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat 2015-04-27.

Förslag till beslut

Michaela Fletcher (M) yrkar bifall till planarbetsutskottets beslutsförslag innebärande att

1. Bullerskyddsprogram för Österåkers kommun antas.
2. Regler för bidrag till bullerdämpande åtgärder vid kommunens gator och vägar antas. Reglerna gäller från och med den 1 augusti 2015.
3. Bidragen finansieras inom Kommunstyrelsen budgetram.

Propositionsordning

Ordföranden frågar om Kommunstyrelsen beslutar enligt Michaela Fletchers (M) yrkande och finner att så är fallet.

Expedieras

- SBF

Tjänsteutlåtande

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Henrik Cederlund

Datum 2015-04-27

Dnr KS 2015/0157-425

Till Kommunfullmäktige

Bullerskyddsprogram och regler för bidrag till bullerdämpande åtgärder vid kommunens gator och vägar

Sammanfattning

Kommunen har som väghållare ett ansvar för störningar orsakade av trafikbuller. Samhällsbyggnadsförvaltningen har utarbetat ett bullerskyddsprogram och regler för bidrag till enskilda för att minska störningar.

Beslutsförslag

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

1. Bullerskyddsprogram för Österåkers kommun antas.
2. Regler för bidrag till bullerdämpande åtgärder vid kommunens gator och vägar antas. Reglerna gäller från och med den 1 augusti 2015.
3. Bidragen finansieras inom Kommunstyrelsen budgetram.

Bakgrund

Kommunen har som väghållare för kommunala vägar ansvar för att säkerställa att vägarna inte orsakar störningar för personer som bor och vistas längs dessa. Kommunstyrelsen är kommunens ansvariga nämnd för väghållningsfrågor enligt ÖFS 2014:25 och tillsynsmyndighet är Miljö- och hälsoskyddsnämnden. Den kan förelägga ansvarig väghållare att utföra kontroller och vid behov utföra åtgärder med stöd av miljöbalkens bestämmelser.

Förvaltningens slutsatser

Det har vid kartläggningar genomförda av Samhällsbyggnadsförvaltningen framkommit att kommunen som väghållare orsakar bullerstörningar vid ett antal fastigheter. Det är anledningen till att förvaltningen utarbetat ett bullerskyddsprogram i enlighet med de krav som ställs i miljöbalken och i de nationella miljömålen om god bebyggd miljö.

Förvaltningen föreslår regler för bidrag till åtgärder mot buller från kommunens gator och vägar. Förvaltningen bedömer att det finns ett hundratal fastigheter som är bullerstörda på grund av kommunala vägar.

Baserat på maxstorlek på bidrag för inomhusåtgärder och möjlighet till plank så beräknas den totala budgeten till ca 250 tkr årligen. Det bedöms täcka förvaltningens behov av utredning (beräkningar för varje fastighet) och de bidrag som beviljas.

Tjänsteutlåtande

Bilagor

1. Bullerskyddsprogram, 2015-06-15
2. Regler för bidrag till bullerdämpande åtgärder vid kommunens gator och vägar.

Kent Gullberg
Samhällsbyggnadschef

Anna Anderman
Väg- och trafikchef

Bullerskyddsprogram för Österåkers kommun

Antaget av Kommunfullmäktige 2015-06-15

Innehåll

Inledning	3
Mål, ansvar och riktvärden	3
Riktvärden för trafikbuller	3
Trafikbullernivåer	3
Ansvar för bullerstörningar	3
Ljudnivå och bedömning av buller	5
Trafikbuller vid kommunala vägar	6
Prioritering och åtgärdsförslag	7
Prioritering	7
Bulldämpande beläggning	7
Fasadåtgärder	7
Uteplatsåtgärder	7
Övriga åtgärder	8

Inledning

Österåkers kommun har ett ansvar som väghållare att åtgärda störande buller från kommunens vägar. Kommunen har i den fysiska planeringen också ett ansvar för att ny bebyggelse placeras och utformas så att bullerstörningar undviks.

Mål, riktvärden och ansvar

Med miljö kvalitetsmålet God bebyggd miljö menas att – människor inte ska utsättas för skadliga luftföroreningar, kemiska ämnen, ljudnivåer och radonhalter eller andra oacceptabla hälso- eller säkerhetsrisker.

Riktvärden för trafikbuller

Följande riktvärden för trafikbuller antog Riksdagen i mars 1997, vid beslut om proposition 1996/97:53 Infrastrukturinriktning för framtida transporter.

Trafikbullernivåer

Högsta trafikbullernivå dB(A)	Ekvivalentnivå	Maximalnivå
Inomhus	30	45 (nattetid)
Utomhus	55 vid fasad	70 vid uteplats

Riktvärdena bör inte överskridas vid ny bostadsbebyggelse eller vid ny- eller ombyggnad av trafikinfrastruktur.

Boverkets Allmänna råd 2008:1 Buller i planeringen, ger bland annat vägledning vid tillämpning av riktvärdena ovan. Avsteg från riktvärdena kan göras i centrala delar av städer och större tätorter med bebyggelse av stadskaraktär, t ex ordnad kvartersstruktur. I Stockholmsområdet tillämpas sedan flera år de avstegsfall som redovisas i skriftserien Trafikbuller och planering.

Boverkets byggregler hänvisar till ljudklassning av byggnader enligt en svensk ljudklassningsstandard - SS 02 52 67 (3).

För befintlig miljö finns inte motsvarande riktvärden. Dåvarande Vägverket har i ett par fall blivit ålagda av domstol att åtgärda störningar där bullernivån är över 65 dB(A) ekvivalentnivå vid fasad. Den nivån har blivit en tydlig gräns för när åtgärder mot buller i befintlig bebyggelse måste vidtas. Vid planering av ny bebyggelse och infrastruktur tillämpar kommunen de av riksdagen fastställda riktvärdena och i vissa fall görs avsteg från dessa enligt avstegsfallen i Boverkets allmänna råd om Buller i planeringen.

Ansvar för bullerstörningar

Enligt miljöbalken har en verksamhetsutövare ansvar för den störning som verksamheten kan medföra. Respektive väghållare ansvarar för sina vägar. Därmed

har kommunen som väghållare ansvar för buller från de kommunala gatorna. Trafikverket har ansvar för buller från statliga vägar och Trafikförvaltningen för buller från Roslagsbanan. I Österåkers kommun är kommunstyrelsen väghållningsmyndighet enligt reglemente för Kommunstyrelsen ÖFS 2014:25. Tillsyn enligt miljöbalken vid bullerstörningar handläggs av Miljö- och hälsoskyddsnämnden. Den som är störd av buller ska i första hand vända sig till den som ansvarar för bullerkällan och därefter till Miljö- och hälsoskyddsnämnden. Om störningen bedöms medföra olägenhet för människors hälsa kan Miljö- och hälsoskyddsnämnden förelägga den som är ansvarig för störningen att vidta åtgärder.

Ljudnivå och bedömning av buller

Vid bedömning av buller från trafik används två olika mått, ekvivalent ljudnivå och maximal ljudnivå. Båda mäts i dB(A), decibel A, där A betyder att mätningar och beräkningar görs med ett filter som liknar det mänskliga örats förmåga att uppfatta ljud.

Ekvivalent ljudnivå, förkortas ofta L_{eq} , är ett slags genomsnittlig ljudnivå för ett helt dygn. För trafikbuller från vägar brukar den ekvivalenta ljudnivån vara det bästa måttet på om människor blir störda eller inte.

Maximal ljudnivå, förkortas ofta L_{max} , är den högsta ljudnivån när ett enskilt fordon passerar, t.ex. en lastbil eller ett tåg. Längs järnvägar brukar maximal ljudnivå vara det mått som bäst visar om människor störs.

Bullerskalan är logaritmisk så en skillnad på 10 dB(A) motsvarar en fördubbling eller halvering av bullret. Ljudnivån 65 dB(A) upplevs alltså som dubbelt så starkt buller som vid 55 dB(A).

Förändringar i trafikmängd ger förhållandevis liten förändring av den ekvivalenta ljudnivån. Man brukar säga att en fördubbling eller halvering av trafiken ger en förändring med ca 3dB(A).

I låg hastighet, ca 30 km/h, för personbilar, och 50 km/h för tunga fordon är det motorbullret som hörs mest. Vid högre hastigheter dominerar bullret från däck mot vägbanan. Motorbullret har minskat de senaste 20 åren men samtidigt har bilarna allt oftare breda och hårda däck som ökar bullret.

Många olika faktorer påverkar ljudnivån från trafiken. Högre hastighet, uppförsbacke, våt vägbanan, kallt väder och användande av dubbdäck är exempel på förhållanden som ökar bullernivån. Dessutom har vinden stor betydelse för hur ljudet sprids.

Trafikbuller vid kommunala vägar

Kommunen har kartlagt buller från vägtrafiken i Österåker. Bullerkartläggningen grundas på aktuella trafiksiffror år 2010 och redovisar bullernivå från trafik på vägar med mer än 3000 fordon per dygn. Trafikbuller kan upplevas störande även vid mindre trafik än så, men huvudsyftet med kartläggningen var att klarlägga var behovet av bullerskyddsåtgärder är störst och var särskild anpassning krävs vid nyplanering av bostäder.

Uppgifterna om trafikmängd grundar sig på Samhällsbyggnadsförvaltningens och Trafikverkets trafikräkningar. Bullerberäkningen tar hänsyn till antal fordon, andel tung trafik, hastighet, höjdförhållanden och skärmverkan från byggnader. Ljudnivån redovisas för höjden två meter över mark.

Bullerberäkningar utförs också i kommunens fysiska planering. Beräkningarna ger en mer detaljerad bild av bullersituationen t ex genom att redovisa bullernivåer för olika våningsplan i planerad bebyggelse.

Ett antal fastighetsägare har uppfört egna skärmar och plank som minskar bullret. Kvaliteten varierar på befintliga plank och skärmar, därmed också bullerdämpningen. En bra skärm kan dämpa 10 dB(A) medan en otät skärm kanske bara dämpar 2-3 dB(A). Det är därför inte möjligt att säkert säga exakt hur många bostäder som påverkas av buller över riktvärdet men kartläggningen ger en bild av vilka fastigheter som kan vara i behov av åtgärder mot buller.

Prioritering och åtgärdsförslag

Prioritering

Prioriteringsordning föreslagen för Österåkers kommun under kommande period (2015-2025)

- (1) Ekvivalentnivå överskridande 65 dBA vid fasad och 30 dBA inomhus
- (2) Ekvivalentnivå överskridande 60 dBA vid fasad och 30 dBA inomhus
- (3) Ekvivalentnivå utomhus överskridande 70 dBA (vid uteplats)
- (4) Ekvivalentnivå utomhus överskridande 65 dBA (vid uteplats)

Bullerdämpande beläggning

På längre sikt kan en övergång till bullerdämpande beläggning på utsatta sträckor vara en lämplig åtgärd eftersom den sänker bullernivån i stora områden både inom- och utomhus. En större satsning på beläggningar förutsätter dock att utvecklingen av dessa kommit längre än idag både vad gäller kostnader och hållbarhet.

Fasadåtgärder

Den mest kostnadseffektiva åtgärden idag, för att åtgärda bullerstörning inomhus, är fasadåtgärder. För att säkerställa att inga boende utsätts för ohälsosamma bullerstörningar i sin bostad införs bidrag till fasadåtgärder i bostäder där bullernivån, från trafik på kommunala vägar, överskrider 65 dB(A) ekvivalent ljudnivå. Med fasadåtgärder avses förbättring av fönsterpartiernas ljuddämpande förmåga genom tillsatsrutor och uteluftsdon.

Fastighetsägaren förutsätts hålla byggnaden i sånt skick att fönster mm dämpar bullret 30 dB(A). Vid utomhusnivå över 61 dB(A) kan inomhusnivån överskrida 30 dB(A) vilket är riktvärdet för ny bostadsbebyggelse och önskvärt att uppnå på sikt även i befintliga bostäder. Det är också den nivå som miljö- och hälsoskyddstillsynen utgår från vid bedömning av störning.

Uteplatsåtgärder

De flesta synpunkter på buller från kommunens vägar gäller boende som störs utomhus i sin trädgård. I dagsläget är bullerskyddsskärm eller vall den lämpligaste åtgärden. När man överväger skärm som åtgärd måste dock de estetiska aspekterna och effekten på stads/landskapsbilden vägas in. För uppförande av bullerskyddsskärm krävs bygglov från kommunen.

Om fler fastigheter med hög ljudnivå t.ex. topografi eller busshållplats medför att fastighetsägare inte själv kan uppföra skärm som ger dämpat buller. Så kan kommunen där det är ekonomiskt och praktiskt genomförbart, uppföra bullerskyddsskärm.

Övriga åtgärder

Tystare fordon, tystare däck och minskad dubbdäcksanvändning har stor betydelse för att minska bullret från vägtrafiken. Hastighetsenkning kan också användas för att minska buller men eftersom de flesta av kommunens gator med hög bullernivå är genomfartsgator med hastighetsbegränsning 50 km/tim bedöms inte sänkning av hastigheten där som en lämplig åtgärd. Genomförandet av 30 km/tim i bostadsområden har sänkt bullernivån där. Planerade trafiksäkerhetshöjande åtgärder som gör att hastighetsbegränsningarna följs i större utsträckning kommer också att bidra till minskat buller.

Bilaga 2

Regler för bidrag till bullerdämpande åtgärder vid kommunens gator och vägar

Beslutat av Kommunfullmäktige 2015-06-15

Träder i kraft 1 augusti 2015

Inledning

Fastighetsägare med bostadshus där den ekvivalenta ljudnivån överstiger 60 dB(A) på grund av trafiken på kommunala gator och vägar kan ansöka om bidrag till bullerdämpande åtgärder. De fastighetsägare som uppfyller kriterierna nedan kan få bidrag till fönsteråtgärder och lokal avskärmning.

Bidraget omfattar enbart fastigheter vid de vägar och gator där kommunen är vägghållare.

Syfte

Syftet med bidraget är att sänka ljudnivåerna inomhus för de mest drabbade fastigheterna och i förekommande fall även utomhus. Följande kriterier ska uppfyllas för att en fastighetsägare ska vara berättigad till bidrag för åtgärder mot buller:

- a) Den ekvivalenta ljudnivån utomhus från trafik på kommunens gator och vägar ska uppgå till mer än 60 dB(A), frifältsvärde invid fasad (utan reflex från egen fasad).
- b) Bidrag utbetalas endast för lägenhet eller bostad som används för permanent boende.
- c) Bidrag utbetalas inte om ljudkrav har ställts på fastigheten i samband med detaljplan eller bygglov.
- d) Bidrag betalas inte heller ut för fastigheter byggda 1997 eller senare där ljudkrav är ställda i Boverkets byggregler.
- e) Bidrag från stat eller kommun för den aktuella bullerskyddande åtgärden får inte ha betalats ut tidigare för fastigheten.
- f) Bidraget måste sökas och beviljas innan åtgärderna utförs. Bidrag betalas inte ut retroaktivt.
- g) Avtal ska tecknas mellan kommunen och fastighetsägare innan arbetet med bullerskyddsåtgärderna påbörjas.
- h) Åtgärderna ska vara vidtagna och färdigställda inom 2 år efter beslut om bidrag.
- i) Bidrag utbetalas med nivå enligt nedan satta för fönster och avskärmande åtgärder och mot kvitto på utförd åtgärd.
- j) Ansökan ska vara inkommen senast 31 maj för behandling under innevarande år.

Prioritering

Vid ansökan om bidrag till bullerdämpande åtgärder prioriteras fastigheter enligt:

- (1) Ekvivalentnivå överskridande 65 dB(A) vid fasad och 30 dB(A) inomhus
- (2) Ekvivalentnivå överskridande 60 dB(A) vid fasad och 30 dB(A) inomhus
- (3) Ekvivalentnivå utomhus överskridande 70 dB(A) (vid uteplats)
- (4) Ekvivalentnivå utomhus överskridande 65 dB(A) (vid uteplats)

Bilaga 2

Bidrag

Fönsteråtgärder

Bullernivå överskridande 65 dB(A) ekvivalent ljudnivå, full kostnadstäckning för fönsteråtgärder i form av tillsatsruta (dock högst 1250 kr/m², inkl moms), i sovrum och vardagsrum mot eller vinkelrät mot den bullerutsatta sidan. För uteluftdon (friskluftsventiler) är bidraget högst 650 kr per fönsteröppning. Om du väljer att byta fönster kan bidraget användas som delfinansiering.

För bostäder med bullernivå mellan 60-65 dB(A) vid fasad lämnas bidrag till 2/3 av kostnaden enligt ovan.

Bidragsnivån räknas upp varje kalenderår motsvarande förändringen av konsumentprisindex (KPI). Basår för indexuppräknningen är augusti 2015.

Lokal avskärmning – plank och vall

Bidrag kan lämnas för att bygga ett plank eller vall mellan hus och gata, eller en skärm vid uteplats. Om placering av planket är mellan hus och gata kan bidrag lämnas med upp till 25000 kr. Mindre skärm, ex som endast skärmar av vid uteplats kan medges bidrag upp till 15000 kr. För att få bygga plank eller vall krävs normalt bygglov alternativt marklov från kommunen, vilket är en prövning fristående från bidragsansökan.

Bidragsnivån räknas upp varje kalenderår motsvarande förändringen av konsumentprisindex (KPI). Basår för indexuppräknningen är augusti 2015.

Bidrag endast en gång

En fastighet kan som regel endast erhålla bidrag en gång. Undantag kan göras om det visar sig att åtgärden som låg till grund för tidigare bidrag är otillräcklig om de yttre omständigheterna har förändrats och att detta ligger utanför fastighetsägarens påverkan. Ansökningar inlämnade under 2013 och 2014 kommer dock hanteras inom ramen för systemet.

KS § 8:9

Dnr. KS 2015/0177

Uppdrag om transportstrategi 2040 för Österåkers kommun

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

1. Kommunstyrelsen uppdras att ta fram en transportstrategi som sträcker sig fram till 2040 med utblick mot 2060. Arbetet ska samordnas med arbetet med översiktsplanen.
2. Finansiering sker inom Kommunstyrelsens budgetram för 2015 och inarbetas i ordinarie budgetarbete för 2016.

Sammanfattning

Österåkers kommun ska vara en attraktiv skärgårdskommun att leva, verka och bo i vilket kräver en ständig utveckling. Transportsystemet utvecklas i takt med samhället och i anslutning till arbetet med den nya översiktsplanen är det nödvändigt att göra en analys av systemets kapacitet och kommande behov utifrån kommunens önskvärda utveckling.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens planarbetsutskott har behandlat ärendet 2015-05-06, § 4:11.
- Samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat 2015-04-27.

Förslag till beslut

Michaela Fletcher (M) yrkar bifall till planarbetsutskottets beslutsförslag innebärande att

1. Kommunstyrelsen uppdras att ta fram en transportstrategi som sträcker sig fram till 2040 med utblick mot 2060. Arbetet ska samordnas med arbetet med översiktsplanen.
2. Finansiering sker inom Kommunstyrelsens budgetram för 2015 och inarbetas i ordinarie budgetarbete för 2016.

Propositionsordning

Ordföranden frågar om Kommunstyrelsen beslutar enligt Michaela Fletchers (M) yrkande och finner att så är fallet.

Expedieras

- SBF

Tjänsteutlåtande

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Datum 2015-04-27
Dnr KS 2015/0177

Till Kommunstyrelsen

Uppdrag om transportstrategi 2040 för Österåkers kommun

Sammanfattning

Kommunfullmäktige uppdrar till Kommunstyrelsen att ta fram underlag för en transportstrategi som sträcker sig fram till 2040 med utblick mot 2060.

Beslutsförslag

Kommunstyrelsen föreslår att Kommunfullmäktige beslutar

1. Kommunstyrelsen uppdras att ta fram en transportstrategi som sträcker sig fram till 2040 med utblick mot 2060. Arbetet ska samordnas med arbetet med översiktsplanen.
2. Finansiering sker inom Kommunstyrelsens budgetram för 2015 och inarbetas i ordinarie budgetarbete för 2016.

Bakgrund

Österåkers kommun ska vara en attraktiv skärgårdskommun att leva, verka och bo i vilket kräver en ständig utveckling. Transportsystemet utvecklas i takt med samhället och i anslutning till arbetet med den nya översiktsplanen är det nödvändigt att göra en analys av systemets kapacitet och kommande behov utifrån kommunens önskvärda utveckling.

Förvaltningens slutsatser

Samhällsbyggnadsförvaltningen har påbörjat arbetet med en ny översiktsplan och länsstyrelsen har aviserat att arbetet med en ny länsplan med största sannolikhet kommer att påbörjas 2016. Kommunen har en trafikplan beslutad 2010 och förvaltningen bedömer att det är lämpligt att göra en uppdaterad analys av transportsystemets kapacitet och kommande behov utifrån samhällets utveckling. En transportstrategi bör omfatta samtliga trafikslag (luft, sjö, väg och järnväg) och transportslag (person- respektive godstransporter). Målet med arbetet är att formulera ett antal mål för transportsystemets utveckling fram till 2040 men även med en utblick mot 2060. Under 2015 kommer en nulägesanalys att genomföras samt ett arbetsmaterial utarbetas för samråd och dialog under 2016 för ett beslut under hösten 2016. Vidare kommer arbetet att inarbetas i översiktsplan, användas i kommande länsplanarbete och sedan kommer en ny trafikplan tas fram.

Kent Gullberg
Samhällsbyggnadschef

Anna Anderman
Väg- och trafikchef

KS § 8:25

Dnr. KS 2015/0169

Kompletterande bestämmelser om arvoden avseende överförmyndare, lekmanrevisorerna samt ersättning för barnpassning

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

1. Arvode för ordinarie Överförmyndare ska uppgå till 30 000 kronor per månad och arvode för ersättare för Överförmyndare ska uppgå till 500 kronor per månad,
2. Arvodesnivå 1, innebärande 5% av basarvodet ska gälla för lekmanrevisorerna inom Armadakoncernen, i enlighet med § 21 i Bestämmelser avseende arvoden och ersättningar till Österåkers kommuns förtroendevalda m.m., ÖFS 2013:36,
3. Arvodesnivå 2, innebärande 2,5% av basarvodet ska gälla, totalt, för lekmanrevisorerna inom Österåkersvatten AB och Roslagsvatten AB, i enlighet med § 21 i Bestämmelser avseende arvoden och ersättningar till Österåkers kommuns förtroendevalda m.m., ÖFS 2013:36,
4. Ersättning för barntillsyn ska uppgå till högst 300 kronor per timme.

Sammanfattning

Österåkers kommunfullmäktige antog 2013-12-16, KF § 9:17 Bestämmelser avseende arvoden och ersättningar till Österåkers kommuns förtroendevalda m.m., ÖFS 2013:36. I föreliggande ärende föreslås en komplettering av arvodesbestämmelserna avseende arvode till överförmyndare och dennes ersättare, arvodesnivå för lekmanrevisionen i de kommunala bolagen samt ersättningsnivå för barntillsyn.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens arbetsutskott har behandlat ärendet 2015-05-06, § 5:17.
- Kommunkansliets tjänsteutlåtande daterat 2015-04-20.

Förslag till beslut

Michaela Fletcher (M) yrkar bifall till kommunkansliets beslutsförslag innebärande att

1. Arvode för ordinarie Överförmyndare ska uppgå till 30 000 kronor per månad och arvode för ersättare för Överförmyndare ska uppgå till 500 kronor per månad,
2. Arvodesnivå 1, innebärande 5% av basarvodet ska gälla för lekmanrevisorerna inom Armadakoncernen, i enlighet med § 21 i Bestämmelser avseende arvoden och ersättningar till Österåkers kommuns förtroendevalda m.m., ÖFS 2013:36,

Forts.

Forts. KS § 8:25

3. Arvodessnivå 2, innebärande 2,5% av basarvodet ska gälla, totalt, för lekmannearevisorerna inom Österåkersvatten AB och Roslagsvatten AB, i enlighet med § 21 i Bestämmelser avseende arvoden och ersättningar till Österåkers kommuns förtroendevalda m.m., ÖFS 2013:36,

4. Ersättning för barntillsyn ska uppgå till 300 kronor per timme.

Michaela Fletcher (M) yrkar på tillägg till beslutssats fyra innebärande "... högst...".

Propositionsordning

Ordföranden frågar om Kommunstyrelsen beslutar enligt Michaela Fletcher (M) yrkanden och finner att så är fallet.

Expedieras

- Personalenheten
- Kansliet

Tjänsteutlåtande

Kommunkansliet

Till Kommunstyrelsen

Datum 2015-04-20
Dnr KS 2015/0169

Kompletterande bestämmelser om arvoden avseende överförmyndare, lekmanrevisorerna samt ersättning för barnpassning

Sammanfattning

Österåkers kommunfullmäktige antog 2013-12-16, KF § 9:17 Bestämmelser avseende arvoden och ersättningar till Österåkers kommuns förtroendevalda m.m., ÖFS 2013:36. I föreliggande ärende föreslås en komplettering av arvodesbestämmelserna avseende arvode till överförmyndare och dennes ersättare, arvodesnivå för lekmanrevisionen i de kommunala bolagen samt ersättningsnivå för barntillsyn.

Beslutsförslag

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

1. Arvode för ordinarie Överförmyndare ska uppgå till 30 000 kronor per månad och arvode för ersättare för Överförmyndare ska uppgå till 500 kronor per månad,
2. Arvodesnivå 1, innebärande 5% av basarvodet ska gälla för lekmanrevisorerna inom Armadakoncernen, i enlighet med § 21 i Bestämmelser avseende arvoden och ersättningar till Österåkers kommuns förtroendevalda m.m., ÖFS 2013:36,
3. Arvodesnivå 2, innebärande 2,5% av basarvodet ska gälla, totalt, för lekmanrevisorerna inom Österåkersvatten AB och Roslagsvatten AB, i enlighet med § 21 i Bestämmelser avseende arvoden och ersättningar till Österåkers kommuns förtroendevalda m.m., ÖFS 2013:36,
4. Ersättning för barntillsyn ska uppgå till 300 kronor per timme.

Bakgrund

Österåkers kommunfullmäktige antog 2013-12-16, KF § 9:17 Bestämmelser avseende arvoden och ersättningar till Österåkers kommuns förtroendevalda m.m., ÖFS 2013:36. I föreliggande ärende föreslås en komplettering av arvodesbestämmelserna avseende arvode till överförmyndare och dennes ersättare, arvodesnivå för lekmanrevisionen i de kommunala bolagen samt ersättningsnivå för barntillsyn.

Tjänsteutlåtande

Förvaltningens slutsatser

Då de föreslagna arvoden och ersättningarna hittills inte reglerats i styrdokumentet avseende arvoden och ersättningar m.m. är det påkallat att Österåkers kommunfullmäktige fattar ett kompletterande beslut, varför förvaltningen tillstyrker förslaget.

Jan-Olof Friman
Kommundirektör

Peter Fremie
Kanslichef

KS § 8:26

Dnr. KS 2014/0368

Utvärdering av införande av möjligheten att lämna in medborgarförslag i Österåkers kommun

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

1. Notera förvaltningens rapport avseende Utvärdering av införande av möjlighet att lämna in medborgarförslag till Österåkers kommun, i enlighet med förvaltningens tjänsteutlåtande daterat 2015-04-22, till protokollet.
2. Till kommande medborgarundersökning, som genomförs av SCB, komplettera med frågan om medborgarnas kännedom om möjligheten att lämna medborgarförslag.

Protokollsanteckning

Den socialdemokratiska gruppen lämnar en protokollsanteckning
Vi noterat liggande utvärdering som mer än en sifferuppräknning av antalet medborgarförslag.
Vi ser fram emot att vi framöver kan få se en mer reflekterande utvärdering – om hur medborgarna uppfattat möjligheten att lägga förslag, hur vi politiker tycker att det fungerat, och hur har kommunikationen till de medborgare som lämnat förslag varit och dessa går att utveckla.

Ann-Christine Furustrand (S)

Sammanfattning

Kommunfullmäktige beslutade på sammanträde den 18 mars 2013, KF § 2:23 att bifalla motion nr 16/2012 från Michael Solander (MP)– Införande av medborgarförslag, innebärande att möjligheten att lämna in medborgarförslag i Österåkers kommuns infördes med start den 23 september 2013. Kommunfullmäktige beslutade även att införandet av denna möjlighet skulle utvärderas och redovisas för Kommunstyrelsen i september 2014.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens arbetsutskott har behandlat ärendet 2015-05-06, § 5:18.
- Kommunkansliets tjänsteutlåtande daterat 2015-04-22.

Förslag till beslut

Michaela Fletcher (M) yrkar bifall till arbetsutskottets beslutsförslag innebärande att

1. Notera förvaltningens rapport avseende Utvärdering av införande av möjlighet att lämna in medborgarförslag till Österåkers kommun, i enlighet med förvaltningens tjänsteutlåtande daterat 2015-04-22, till protokollet.
2. Till kommande medborgarundersökning, som genomförs av SCB, komplettera med frågan om medborgarnas kännedom om möjligheten att lämna medborgarförslag.

Forts.

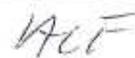
Forts. KS § 8:26

Propositionsordning

Ordföranden frågar om Kommunstyrelsen beslutar enligt Michaela Fletchers (M) yrkande och finner att så är fallet.

Expedieras

- Kansliet

Tjänsteutlåtande

Kommunkansliet

Till Kommunstyrelsen

Datum 2015-04-22

Dnr KS 2014/0368

Utvärdering av införande av möjligheten att lämna in medborgarförslag i Österåkers kommun

Beslutsförslag

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

Notera förvaltningens rapport avseende Utvärdering av införande av möjlighet att lämna in medborgarförslag till Österåkers kommun, i enlighet med förvaltningens tjänsteutlåtande daterat 2015-04-22, till protokollet.

Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade på sammanträde den 18 mars 2013, KF § 2:23 att bifalla motion nr 16/2012 från Michael Solander (MP)– Införande av medborgarförslag, innebärande att möjligheten att lämna in medborgarförslag i Österåkers kommuns infördes med start den 23 september 2013. Kommunfullmäktige beslutade även att införandet av denna möjlighet skulle utvärderas och redovisas för Kommunstyrelsen i september 2014.

Förvaltningens slutsatser

Möjligheten för fullmäktige att besluta att medborgarna får väcka förslag i fullmäktige (medborgarförslag) infördes genom tillägg i Kommunallagen vilka trädde i kraft den 1 juli 2002.

Sveriges Kommuner och Landsting genomförde i december år 2006 en undersökning vilket utmynnade i en rapport. I Sveriges Kommuner och Landstings Faktablad – Projektet Medborgardialog: 3. Medborgarförslag, rörande undersökningen framgår följande:

”Resultaten visar att kommunerna i genomsnitt fått 26 förslag och landstingen 17 stycken under de senaste två åren. En mindre andel av kommunerna (16 procent) har fått fler än 51 förslag. Det finns inget landsting som fått fler än 20 förslag. Möjligheten att lämna medborgarförslag utnyttjas såldes i större grad i kommunerna än i landstingen...”

”...Det finns kommuner och landsting som anser att man fått in många goda synpunkter och idéer som man inte skulle ha kommit fram till själva. I genomsnitt leder 30 procent av medborgarförslagen i kommunerna och 25 procent i landstingen till ett positivt beslut i fullmäktige...Erfarenheterna av att ha medborgarförslag som en möjlighet att påverka skiftar. Huvuddelen av kommunernas och landstingens positiva erfarenheter av medborgarförslag handlar om att de tycker att möjligheten leder till att allmänheten kommer till tals, att kontakten med medborgarna har ökat och att vissa förslag ökar engagemanget bland människor. Kritiken består i att medborgarförslag innebär en ökad arbetsbelastning samt att en stor del av förslagen gäller enkla ”cykelställsfrågor” som inte är politiskt eller ideologiskt laddade och kräver en behandling i fullmäktige.”

Genom ytterligare förändringar i Kommunallagen vilka trädde i kraft den 1 juli 2007 har regler införts som ska göra det enklare att hantera vissa medborgarförslag. Dessa bestämmelser ger

Tjänsteutlåtande

fullmäktige rätt att överlåta till styrelsen eller annan nämnd att besluta i ärende som väckts genom medborgarförslag utom i fall som anges i 3 kap 9 §, dvs. ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt.

Österåkers kommun har under våren 2015 medverkat i en enkät från Sveriges Kommuner och Landsting i samarbete med den av regeringen, under juni 2014, tillsatta demokratiutredningen vilken bland annat belyser medborgarnas möjligheter till inflytande.

Förvaltningen anser att med hänsyn till den tid som förflutit, tycks antal inlämnade medborgarförslag ligga på en normal nivå i förhållande till andra kommuner. Möjligheten att lämna in medborgarförslag verkar ha tagits emot väl av Österåkers kommuns invånare. Förvaltningen kan dock se ett behov av ev. framtida administrativa effektiviseringar. Förvaltningen kommer även i fortsättningen att följa utvecklingen på området, bland annat utifrån Sveriges Kommuner och Landstings demokratiarbete.

I föreliggande tjänsteutlåtande bifogas en sammanställning av läget i Österåkers kommun samt viss jämförelse med andra kommuner.

Bilaga

Rapport - Utvärdering av införande av möjligheten att lämna in medborgarförslag i Österåkers kommun, daterat 2014-04-22

Jan-Olof Friman
Kommundirektör

Peter Ereme
Kanslichef

Österåkers kommun
Kommunkansliet

Datum: 2015-04-22
Ärende/nr: KS 2014/0368-100

Utvärdering av införande av möjlighet att lämna in medborgarförslag i Österåkers kommun

Antal inlämnade medborgarförslag som godkänts för remittering

Sedan den 23 september 2013 har folkbokförda i Österåkers kommun kunnat lämna in medborgarförslag till kommunen för att väckas i Kommunfullmäktige. Det första förslaget inkom den 1 oktober 2013 (nr 1/2013), och det senast inkomna förslaget som godkänts av Kommunfullmäktige för remittering, inkom den 2 mars 2015 (nr 4/2015). Totalt har 35 st medborgarförslag inkommit och behandlats av Kommunfullmäktige varav 2 st ansetts ej falla inom ramen för det kommunala kompetensområdet och därmed inte godkänts för remittering och vidare behandling. Kommunfullmäktige har delegerat beslutanderätten till Kommunstyrelsen eller annan nämnd gällande 15 förslag.

Inkomna förslag	Godkända förslag	I hur många förslag ska fullmäktige fatta slutgiltigt beslut	I hur många förslag har beslutanderätten delegerats till Kommunstyrelsen eller annan nämnd
35 st.	33 st.	18 st.	15 st.

Vad handlar förslagen om?

Medborgarförslagen berör till stor del samhällsbyggnadsfrågor, exempelvis:

- nr 9/2013 – Anläggande av gästhamn m.m.
- nr 10/2013 – Bygg ett nytt stationshus
- nr 11/2013 – Cykelbana till Stockholm
- nr 13/2013 – Fortsättning av gång- och cykelväg längs med Margretelundsvägen fram till Skärgårdsstad
- nr 8/2014 – Anläggande av park i Åkersberga
- nr 17/2014 – Minska biltrafiken in på torget i Åkersberga Centrum
- nr 1/2015 – Laddningsstationer för elbilar

En del förslag som ställs uppehåller sig kring kultur- och fritidsfrågor, exempelvis:

- **nr 1/2013** – Utegyms samt **nr 7/2014** – Utegyms i Österåkers kommun
- **nr 12/2013** – Anläggande av mountainbike (MTB) - och cyklocrosslinga
- **nr 6/2014** – Parkour i Österåkers kommun
- **nr 2/2015** – Bygg ut Söra simhall

Exempel på andra typer av förslag:

- **nr 7/2013** – Alla ungdomar ska erbjudas sommarjobb
- **nr 3/2014** – Tillagningskök i Skärgårdsstadsskolans matsal
- **nr 14/2014** – Angående klottersanering i kommunen

Antal medborgarförslag som slutbehandlats

Per 2015-03-31 har 16 st. medborgarförslag slutbehandlats varav 10 st. har slutbehandlats av Kommunfullmäktige och 6 st. har slutbehandlats av Kommunstyrelsen eller annan nämnd.

Slutbehandlade förslag	Slutgiltigt beslut av Kommunfullmäktige	Slutgiltigt beslut av Kommunstyrelsen	Slutgiltigt beslut av annan nämnd
16 st.	10 st.	4 st.	2 st.

Vad blev beslutet?

Totalt	Förslag som bifallits	Förslag som ansetts besvarade	Förslag som avslagits
16 st.	0 st.	14 st.	2 st.

Hantering i Österåkers kommun

Medborgarförslagen hanteras i enlighet med lydelse i Kommunfullmäktiges arbetsordning samt enligt kommunkansliets rutinbeskrivning i syfte att säkerställa förslagens giltighet, att uppfylla Kommunallagens krav på hantering av medborgarförslag och även för att informera förslagsställarna och allmänheten om behandling och beslut med anledning av förslagen.

I enlighet med Kommunfullmäktiges arbetsordning bereder Kommunfullmäktiges presidium inkomna förslag och föreslår fullmäktige hur ett förslag ska remitteras för beredning alternativt om medborgarförslaget ska delegeras till nämnd eller styrelse. I arbetsordningen framkommer att förslagsställaren har rätt att presentera sitt förslag under högst fem minuter på fullmäktigesammanträdet där förslaget sakbehandlas och beslutas om. Kommunfullmäktige har i beslut (KF 2013-12-16 § 9:19) medgett samtliga nämnder – undantaget Valnämnden – att själva fatta beslut om den eller de som har väckt ett ärende genom medborgarförslag får närvara när nämnden behandlar ärendet och delta i överläggningarna men inte i besluten.

Hitintills har 1 förslagsställare presenterat sitt förslag vid slutgiltig behandling i Kommunfullmäktige och 1 förslagsställare presenterat sitt förslag vid slutgiltig behandling i dåvarande Kultur- och utbildningsnämnden.

Blankett för inlämnande av medborgarförslag finns tillgängligt på kommunens webbplats. Denna blankett används av förslagsställarna i stor utsträckning för inlämnande av medborgarförslag. Förvaltningen bevakar frågan gällande eventuellt införande av medborgarförslag som e-tjänst, vilket skulle betyda att förslagsställaren signerar sitt förslag elektroniskt och inte behöver skriva ut förslaget för att komplettera med underskrift. Vid en snabb förfrågan har det dock visat sig att medborgare i kommuner som har e-tjänst, använder sig av detta i mycket varierande grad. Därför finns behov av att utreda behov av och kvalitét på eventuell e-tjänst för medborgarförslag i Österåkers kommun, också med tanke på att gällande lagstiftning exempelvis gällande Personuppgiftslagen (PuL), ska beaktas.

Andra kommuner (antal förslag, hantering)

Ingen av de övriga nordostkommunerna (Täby, Danderyd, Vaxholm, Norrtälje och Vallentuna) har infört möjlighet för medborgarna att lämna in medborgarförslag. Därför har kommunkansliet efterfrågat information från 5 andra kommuner för en kort jämförelse. Dessa kommuner är: Sundbyberg, Växjö, Knivsta, Umeå och Nacka.

Antal väckta och godkända förslag år 2014 Österåker	Antal väckta och godkända förslag år 2014 Sundbyberg	Antal väckta och godkända förslag år 2014 Växjö	Antal väckta och godkända förslag år 2014 Umeå	Antal inkomna förslag år 2014 Nacka	Antal väckta och godkända förslag år 2014 Knivsta
17 st.	86 st.	39 st.	50 st.	20 st.	25 st.

Sundbyberg har haft denna möjlighet för medborgare sedan år 2004.

I stort sett samtliga förslag lämnas in via kommunens e-tjänst. I ca. 70 % av förslagen delegerar Kommunfullmäktige beslutanderätt med anledning av förslagen till någon av kommunens nämnder (dock inte Kommunstyrelsen). Beredning inför att förslagen väcks i fullmäktige genomförs av Kommunfullmäktiges presidium. Förslagsställaren har närvarorätt vid fullmäktigesammanträde/nämndssammanträde då förslaget behandlas, men förslagsställaren får inte presentera sitt förslag.

Växjö har haft denna möjlighet för medborgare sedan år 2003.

Uppskattningsvis en tredjedel av förslagen lämnas in via kommunens e-tjänst. I 35 av 39 förslag delegerade Kommunfullmäktige beslutanderätten till någon av kommunens nämnder. Beslut med anledning av förslagen ska fattas inom 6 månader från det att förslaget väcktes. Detta löses genom att förslagen skickas till nämnderna och dess förvaltningar innan Kommunfullmäktige fattat formellt beslut om hur förslagen ska remitteras.

Umeå införde denna möjlighet för medborgare år 2009.

Umeå har avskaffat denna möjlighet för medborgare från och med den 24 februari 2015. Enligt kommunens hemsida är motiv som anges kostnaden innebärande administrativ hantering av förslagen samt:

”Endast tio medborgarförslag har bifallits, så de har inte fungerat som det var tänkt. Vi vill utöka medborgardialogen och prova nya metoder”, säger kommunstyrelsens ordförande Hans Lindberg (S).

Nacka har haft denna möjlighet för medborgare sedan år 2006.

Nacka kommun har beslutat införa en rätt för medborgarna att lägga medborgarförslag till kommunens nämnder. Inkomna medborgarförslag väcks inte av Kommunfullmäktige utan hanteras direkt av nämnderna. Respektive nämnddirektör avgör om förslaget ska generera en utredning eller ej. Om nämnddirektören anser att ett medborgarförslag inte ska föranleda någon åtgärd går direktörens förslag med motivering vidare till nämnden för ställningstagande. Om nämnddirektören anser att en utredning ska göras föreläggs nämnden efter utredning ett förslag till beslut rörande medborgarförslaget. I de fall en nämnd beslutar om ett medborgarförslag på öppet sammanträde tillåts förslagsställaren framföra sina skäl till förslaget.

Knivsta har haft denna möjlighet för medborgare sedan år 2004.

Knivsta kommun har ingen e-tjänst för att lämna medborgarförslag. I 6 av 25 förslag delegerade Kommunfullmäktige beslutanderätten till någon av kommunens nämnder. Beredning inför att förslagen väcks i fullmäktige genomförs av Kommunfullmäktiges presidium. Förslagsställaren har rätt att presentera sitt förslag under högst 2 min på fullmäktigesammanträden. Nämnderna får själva besluta om förslagsställaren ska bjudas in då nämnden behandlar förslagen.